

Contează pentru viitor!

REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR - ROMSILVA

Str. Petricani, Nr. 9A, Sector 2, București; Cod poștal 023841

ONRC: J40/450/1991; CUI: RO1590120

Telefon: 0040/ 021/ 317.10.05; Fax: 0040/ 021/ 316.84.28;

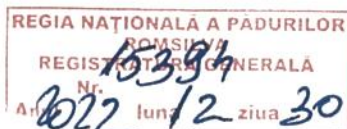
E-mail: office@mp.rosilva.ro; Pagina web: www.rosilva.ro

Nr.181 / S.A.I. / 30.12.2022

Serviciul Audit Intern

ANEXA nr.23

Ref. A07-3

APROBAT,
DIRECTOR GENERAL,
Daniel NICOLĂESCU

SINTEZA

RAPOARTELE DE AUDIT INTERN

STRUCTURI AUDITATE:

APNN: Apuseni, Bucegi, Buila - Vânturarița, Călimani, Cheile Nerei - Beușnița, Comana, Cozia, Defileul Jiului, Domogled Valea Cernei, Grădiștea Muncelului - Cioclovina, Lunca Mureșului, Munții Măcinului, Piatra Craiului, Porțile De Fier, Putna Vrancea, Retezat, Munții Rodnei, Semenic - Cheile Carașului, Vânători Neamț, Munții Maramureșului, Cheile Bicazului - Hășmaș, Balta Mică A Brăilei, Muzeul Cinegetic al Carpaților Posada

Misiunea de audit: *Auditarea modului de întocmire și raportare a situațiilor financiar-contabile ale APNN și ale MCCP, comparativ cu BVC-urile aprobate; auditarea accesării fondurilor europene, a altor surse de finanțare; stadiul implementării proiectelor, armonizarea cu cele ale Planurilor de management aprobate; fundamentarea și utilizarea veniturilor obținute conform contractelor de administrare încheiate.*

2022

I.INTRODUCERE

1.1. Date de identificare a misiunii de audit

Baza legală a acțiunii de auditare:

- Legea nr. 672/2002 privind auditul intern, republicată și actualizată;
- Hotărârea Guvernului nr.1086/11.12.2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern
- Normele metodologice proprii specifice Regiei Naționale a Pădurilor –Romsilva și unităților din structura acesteia privind activitatea de audit intern, incluzând CARTA, nr. 10563/23.09.2014, avizate favorabil de către Departamentul Ape, Păduri și Piscicultură din cadrul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice;

- Planul anual de audit public intern pe anul 2022, revizuit cu numărul 6074/G.M/19.05.2022.

Misiunea s-a efectuat în baza Ordinului de serviciu nr. 10760 din 15.09.2022 .

Echipa de audit: ec.Cătonoiu Anca Eugenia șef Serviciu Audit Intern, ec. Miha Florian, ec.Isiofache Gabriel, ec.Nanea Marieana, ec.Iordăchescu Valentina, ec.Daniyluk Florica, ec.Darie Manuela - auditori interni în cadrul Serviciului Audit intern al RNP Romsilva.

Durata acțiunii de auditare: 16.09.2022 – 30.11.2022

Activitatea/Structura auditată: s-a auditat activitatea desfășurată în cadrul APNN, aplicarea cadrului legal și procedural, specific activităților de contabilitate, resurse umane, alte activități specifice, în scopul realizării obiectivelor și subobiectivelor misiunii.

1.2.Tipul , scopul , obiectivele misiunii , sfera de cuprindere, perioada supusă auditării

Tipul de auditare: Audit de conformitate privind modul de organizare și desfășurare a activităților din cadrul APN Apuseni și evidența specifică a acestora.

Scopul acțiunii de auditare constă în asigurarea managementului RNP Romsilva și al APNN asupra modului de respectare a cadrului legal și procedural al modului de întocmire și raportare a situațiilor financiar-contabile ale Administrațiilor Parcurilor Naționale și Naturale, comparativ cu BVC-urile aprobate; auditarea accesării fondurilor europene, a altor surse de finanțare; stadiul implementării proiectelor; armonizarea cu cele ale Planurilor de management aprobate; fundamentarea și utilizarea veniturilor obținute conform contractelor de administrare încheiate, în contextul maximizării eficienței economice a tuturor activităților desfășurate administrației parcului.

Perioada supusă auditării: 01.09.2019 – 31.08.2022 cu posibilitatea eșantionării pe perioade restrânse.

Obiectivele de audit cuprinse în prezentul raport coincid cu cele înscrise în Ordinul de serviciu nr. 114/SAI/15.09.2022, înregistrat la registratura RNP Romsilva și aprobat cu nr.10760/15.09.2022 și anume:

1. Auditarea modului de fundamentare și aprobare a bugetului anual de venituri și cheltuieli întocmit de APNN și Muzeul Cinegetic Posada, încadrarea în prevederile contractelor de administrare. Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare bunei administrări a ariilor naturale protejate, potrivit planurilor de management și regulamentelor, sistemul de tarife.

2. Auditarea execuției bugetului de venituri și cheltuieli pentru anii 2020-2021 și primul semestru al anului 2022. Justificarea și evidența cheltuielilor aferente serviciilor de administrare, facturarea, încasarea și evidența veniturilor. Urmărirea implementării acțiunilor/activităților din plan de lucru anual întocmit de către administrație în conformitate cu prevederile Planului de Management. Măsuri de creștere a veniturilor proprii și de diminuare a cheltuielilor facturate regiei.

3. Auditarea activității de implementare a proiectelor, programelor anuale și multianuale și armonizarea cu Planul de Management.

4. Auditarea modului de întocmire și raportare a situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar 2020, 2021 și semestrului I 2022.

2. Metodologia de desfășurare a misiunii de audit intern

Caracterul misiunii de audit intern: *sondaj* pentru elemente numeroase cu caracter repetitiv și exhaustiv pentru obiecte auditabile din domenii cu risc mare și a căror valoare atinge depășiri semnificative a pragurilor de semnificație stabilite/nivelului mediu.

Metode și tehnici utilizate:

1. Evaluarea riscurilor activității auditate în scopul obținerii înțelegerii acesteia, inclusiv a controlului intern (natura activității, obținerea informațiilor privind cadrul de reglementare a activității auditate, cunoașterea obiectivelor și strategiei domeniului auditabil, evaluarea performanțelor);

2. Proceduri de audit ulterioare

I. Tehnici utilizate pentru colectarea probelor de audit intern

1. Verificarea - asigură validarea, confirmarea, acuratețea înregistrărilor, documentelor, declarațiilor, concordanța cu legile și regulamentele, precum și eficacitatea controalelor interne.

Principalele tehnici de verificare sunt:

a) confirmarea: solicitarea informației din două sau mai multe surse independente în scopul validării acesteia;

b) examinarea: constă în obținerea informațiilor din texte ori din alte surse materiale în vederea detectării erorilor sau a iregularităților;

c) calculul: efectuarea unor calcule independente pentru a verifica corectitudinea operațiilor.

d) comparația: confirmă identitatea unei informații după obținerea acesteia din două sau mai multe surse diferite;

e) punerea de acord: procesul de potrivire a două categorii diferite de înregistrări;

f) urmărirea: reprezintă verificarea procedurilor de la documentele justificative spre articolul înregistrat. Scopul urmăririi este de a verifica dacă toate tranzacțiile reale au fost înregistrate;

g) garantarea: verificarea realității tranzacțiilor înregistrate, prin examinarea documentelor, de la articolul înregistrat spre documentele justificative.

2. Observarea fizică - examinarea documentelor aferente activităților auditate prin observare la fața locului.

3. Intervievarea constă în solicitarea unor informații privind domeniul auditabil de la persoanele responsabile/implicate cu/în respectiva activitate.

4. Chestionarea constă în elaborarea unui set de întrebări, conform unei metodologii adecvate, cu ajutorul cărora se urmărește obținerea unor puncte de vedere și opinii cu privire la domeniul auditabil.

5. Analiza constă în descompunerea unei activități în elemente componente, examinând fiecare element în parte.

6. Confirmări externe - obținerea de dovezi externe ale existenței, proprietății sau evaluării directe de la terțe persoane pe baza unei cereri scrise.

7. Investigarea - identificarea de informații relevante de la persoane în măsură să le dețină din interiorul sau din exteriorul Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva.

8. Eșantionarea constă în selecția și examinarea unei părți reprezentative din populație în scopul de a trage concluzii valabile pentru întreaga populație, bazate pe constatările obținute din eșantion.

9. Testarea - orice activitate care oferă auditorului dovezi suficiente pentru a formula o concluzie.

II. Tehnici utilizate pentru interpretarea probelor de audit intern

2.1. Examinarea documentară constă în analiza unor operațiuni, înregistrări, procedee sau fenomene pe baza documentelor justificative care le reflectă, cu scopul de a stabili conformitatea cu realitatea, precum și legalitatea și eficiența acestora.

2.2. Observarea reprezintă o tehnică de comparare a proceselor formale (oficiale) și a liniilor directoare de aplicare a acestora cu rezultatele obținute în realitate.

2.3. Analiza cronologică se focalizează pe determinarea succesiunii proceselor/ activităților/acțiunilor.

III. Tehnici utilizate pentru analiza probelor de audit

3.1. Diagnosticul rezultă în urma cercetării și analizei realității obiective, reperării disfuncționalităților și potențialului de dezvoltare a activității unității/structurii auditate, identificării cauzelor și a măsurilor de redresare, precum și în identificarea variabilelor-cheie ale dezvoltării și a măsurilor de ameliorare și/sau de creștere a performanțelor.

3.2. Evaluarea reprezintă o cercetare ce aplică proceduri de colectare și analiză a informațiilor privind conținutul și rezultatele proceselor/activităților/acțiunilor.

IV. Instrumente de audit intern

4.1. Chestionarul cuprinde întrebările pe care le formulează în scris auditorii interni. Tipurile de chestionare sunt următoarele:

a) Chestionarul de luare la cunoștință - cuprinde întrebări referitoare la contextul socio-economic, organizarea internă, funcționarea unității/structurii auditate;

b) Chestionarul de control intern ghidează auditorii interni în activitatea de identificare obiectivă a funcționării controalelor interne, disfuncțiilor și cauzelor reale ale acestora; este utilizat pentru revizia controalelor interne;

c) Chestionarul - listă de verificare, este utilizat pentru stabilirea și evaluarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească fiecare domeniu auditabil. Documentul cuprinde un set de întrebări standard pentru fiecare obiectiv al misiunii de regularitate și activitate/acțiune auditabilă privind responsabilitățile, mijloacele financiare, tehnice și de informare, precum și resursele umane existente.

4.2. Interviu - instrument utilizat pentru identificarea și clarificarea problemelor și pentru a obține o imagine de ansamblu asupra domeniului auditabil.

Documente și materiale examinate în cadrul APNN, privind activitatea desfășurată de acesta în perioada 01.09.2019 – 31.08.2022, au fost următoarele:

- Organigrama unității și statele de funcții;
- Fișele posturilor personalului cu atribuții în domeniul auditabil;
- Hotărâri CD ale APNN;
- Documentele justificative, registrele jurnal aferente înregistrărilor în evidența contabilă; balanțele de verificare pentru perioada auditată (dec.2019,2020, 2021, august 2022)
- Bugetele de venituri și cheltuieli pentru 2019-2022;
- Situațiile financiare anuale și semestriale din perioada auditată;
- Dosarele de inventariere din perioada auditată;
- Planurile de management ;
- Contractele de administrare;
- Rapoarte de activitate și programul de lucru al personalului de teren;
- Un exemplar al rapoartelor misiunilor de audit anterioare, alte documente care se referă la aceasta temă (rapoarte ANAF, CFG, alte organisme dacă este cazul);
- Corespondența din perioada auditată;
- Alte documente.

Materiale întocmite pe timpul auditării:

- Teste si foi de lucru privind descrierea activităților auditate;
- Liste de verificare pe obiective (LV),
- Fișe de identificare și analiză a problemelor constatate (FIAP)- dacă este cazul;
- Documente/foi de lucru;
- Tabel puncte tari și puncte slabe, Tematica în detaliu ;
- Programul de audit, programul intervenției la fața locului;
- Chestionarul de control intern;
- Raport de audit, minutele ședințelor de deschidere, de închidere etc.

II. CONSTATĂRI ȘI RECOMANDĂRI

Analiza modului de organizare și desfășurare a activității auditate, a impus evaluarea procedurilor existente care stau la baza organizării și funcționării administrațiilor de parcuri.

Constatări: La nivelul **APN Călimani** s-au elaborat/prelucrat proceduri proprii, între care amintim:

1. Procedura privind gestiunea documentelor.nr 673/17.03.2021
 2. Procedura operațională privind veniturile realizate prin efort propriu de către administrațiile parcurilor naționale/naturale . Ediția I, 08.01.2019
 3. Procedura operațională privind primirea, repartizarea și soluționarea solicitărilor mass-media, ediția I, februarie 2014
 4. Procedură operațională privind activitățile de voluntariat științific, ediția I, februarie 2014
 5. Procedura operațională privind activitățile sistemului informatic, ediția I, februarie 2014
 6. Procedura operațională privind atribuirea contractelor prin procedura de licitație deschisă. Ediția I, februarie 2014
 7. Procedura operațională privind atribuirea contractelor prin procedura de cerere de oferte. editia I, februarie 2014
 8. Procedura operațională pentru monitorizarea biodiversității și peisajului din Parcul Național Calimani, ediția I, februarie 2014
 9. Procedura operațională privind pregătirea profesională, ediția I, noiembrie 2013
 10. Procedura operațională privind întocmirea statelor de personal, ediția I, noiembrie 2013
 11. Procedura operațională privind recrutarea și selecția personalului, ediția I, noiembrie 2013
 12. Procedura operațională privind circulația și arhivarea documentelor în cadrul instituției, ediția I, noiembrie 2013
 13. Procedura operațională privind eliberarea avizului APNC pentru proiecte, planuri ori activități de utilizare a resurselor naturale regenerabile,
 14. Procedură de sistem- realizarea procedurilor formalizate pe activitatea financiar- contabilă, ediția I, noiembrie 2013
 15. Procedura operațională privind întocmirea documentelor justificative și arhivarea lor, ediția I, noiembrie 2013
 16. Procedura operațională privind activitatea de organizare casierie, ediția I, noiembrie 2013
 17. Procedura operațională privind gestionarea materialelor și a obiectelor de inventar, ediția I, noiembrie 2013
 18. Procedura operațională privind completarea registrului inventar, ediția I, noiembrie 2013
 19. Procedura operațională privind completarea registrului cartea mare, ediția I, noiembrie 2013
 20. Procedura operațională privind modul de completare a registrului jurnal, ediția I, noiembrie 2013
 21. Procedura operațională privind întocmire BVC, ediția I, noiembrie 2013
- Pe lângă acestea se utilizează procedurile elaborate și aprobate de conducerea ROMSILVA, pentru unitățile silvice, în care se precizează sau nu, după caz, aplicabilitatea și în cadrul APN.

Criterii:

Procedura privind elaborarea procedurilor cod PS – 00, ediția I. revizia 1/28.11.2018

Recomandări pentru toate APNN:

➤ Procesul de elaborare al procedurilor aplicabile APNN să fie desfășurat sub coordonarea Comisiei de monitorizare a SCIM din cadrul centralei RNP -ROMSILVA , astfel încât acestea să fie unitar aplicabile de toate APNN din structura RNP Romsilva.

➤ Inventarierea activităților procedurabile se va realiza la nivelul APNN, sub îndrumarea și coordonarea Comisiei de monitorizare a SCIM.

Constatări:

La nivelul APNN există ROF numai pentru organizarea și funcționarea organelor de conducere ale administrațiilor de parcuri naționale și naturale.

La data auditului, activitățile specifice funcțiilor de conducere ale APNN se regăsesc în ROF aprobat de Consiliul de Adiministrație al Regiei prin HCA nr. 9/26.07.2012, modificat prin HCA nr. 12/17.12.2013, însă acest ROF aprobat legal nu cuprinde atribuții și competențe specifice activităților de la nivelul APNN.

Fiecare Plan de Management conține o anexă intitulată **Regulamentul ariei protejate**, dar care nu substituie ROF administrațiilor de parcuri care să răspundă cerințelor implementării SCIM.

Conform OSGG nr. 600/2018 **„Regulamentul de organizare și funcționare este un instrument de conducere care descrie structura unei entități, prezentând pe diferitele ei componente atribuții, competențe, niveluri de autoritate, responsabilități, mecanisme de relații”**.

ROF-ul reprezintă documentul cu ajutorul căruia se definesc atribuțiile posibile pentru diversele compartimente și activități, așa cum sunt prevăzute în organigramă.

De ce este necesar să întocmim Regulamentul de organizare și funcționare? Răspunsurile sunt foarte variate, atât din perspectiva managementului resurselor umane, cât și din perspectivă juridică.

ROF-ul reprezintă consacrarea normativă a opțiunilor angajatorului în ceea ce privește structura organizațională a entității, organigrama aprobată de conducerea sa și relația de subordonare/colaborare dintre posturi.

Temeiul legal al elaborării ROF-ului îl constituie art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 Codul muncii, care prevede *dreptul angajatorului de a stabili organizarea și funcționarea unității*.

ROF-ul reprezintă expresia personalității juridice a angajatorului. Potrivit Noului Cod Civil – Legea nr. 287/2009, republicată, care a intrat în vigoare la data de 01.10.2011, la art. 187 se stabilește că „*orice persoană juridică trebuie să aibă o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu, afectat realizării unui anumit scop licit și moral, în acord cu interesul general*”. Având în vedere acest aspect, organizarea reprezintă una dintre condițiile fundamentale ale identității unei persoane juridice și, de aceea, această organizare este stabilită de către angajator tocmai prin Regulamentul de Organizare și Funcționare, care trebuie să cuprindă toate structurile organizatorice, în speță APNN -urile.

În lipsa Regulamentului de organizare și funcționare care să cuprindă atribuțiile pentru toate structurile organizatorice este dificil ca structurile organizatorice să-și identifice în mod corect activitățile de care sunt responsabile, să identifice și să evalueze riscurile care impactează asupra atingerii obiectivelor. Pe de altă parte, sarcinile/atribuțiile postului trebuie formulate în strânsă corelație cu obiectivele specifice și cu atribuțiile compartimentului.

Cauza: Cu toate că în HG 229/2009 una dintre atribuțiile CA este aceea de aprobare a ROF-urilor pentru unitățile din structura Regiei, activitatea de elaborare și actualizarea ROF ce se identifică ca o cerință legislativă nu este procedurată și nu este prevăzută în fișa postului vreunui angajat din sectorul ariilor protejate.

Recomandări:

În competența Comisiei centrale de monitorizare:

➤ Elaborarea unei proceduri de sistem privind elaborarea/actualizarea ROF-urilor pentru organele de conducere ale APNN prin adăugarea atribuțiilor și responsabilităților specifice.

➤ Fiecare APNN să elaboreze propriul proiect al Regulamentului de organizare și funcționare care să reflecte atribuțiile tuturor compartimentelor precum și relațiile funcționale dintre acestea.

➤ Elaborarea/actualizarea ROF va fi inițiată ori de câte ori se modifică structura organizatorică, după aprobarea noilor organigrame ale unităților RNP Romsilva.

În continuare, prezentăm principalele constatări, consecințele care s-au produs sau care ar putea să apară în perioada imediat următoare, precum și recomandările formulate în vederea corectării disfuncționalităților semnalate sau ale celor care ar putea să apară în perioada următoare, diminuării riscurilor existente și îmbunătățirii sistemelor de management în controlul intern al activităților auditate.

1. Auditarea modului de fundamantare și aprobare a bugetului anual de venituri și cheltuieli întocmit de APNN și Muzeul Cinegetic Posada, încadrarea în prevederile contractelor de administrare. Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare bunei administrări a ariilor naturale protejate, potrivit planurilor de management și regulamentelor, sistemul de tarife.

Constatarea:

Contractele de administrare în vigoare pentru o perioadă de 10 ani cuprind o anexă cu bugetul minim alocat pentru primii 5 ani.

Angajamentele bugetare pe următorii 5 ani pentru cele 16 parcuri pentru care s-au încheiat contracte de administrare în anul 2014, au fost comunicate de către Regie, Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate prin adresa nr. 1100/Gh. M./05.11.2019.

Formatul standard al celor 2 categorii de contracte de administrare, încheiate între autoritatea contractantă și RNP Romsilva, precum și între RNP Romsilva și APNN, cuprinde la articolul nr. 5 durata contractului de 10 ani. Pe de altă parte, în Anexa nr. 1 de la ambele contracte intitulată *Angajamentul bugetar din surse proprii alocat pentru Administrarea PNN* (în cazul contractelor încheiate între autoritatea responsabilă și RNP Romsilva) și *bugetul minim alocat pentru administrarea APNN* (în cazul contractelor încheiate între RNP Romsilva și administrațiile PNN) s-au stabilit surse de finanțare doar pentru primii 5 ani din durata stipulată în contracte.

După expirarea acestei perioade nu s-au mai încheiat acte adiționale prin care să se stabilească sursele de finanțare prevăzute pentru următorii 5 ani – până la sfârșitul duratei contractului.

Criterii: Contractele de administrare ale APNN

Cauza: O prognoză financiară pe 10 ani poate fi afectată de numeroși factori care nu pot fi prevăzuți pe termen lung. De altfel și în prognozele bugetare se fac calcule pe maxim 5 ani.

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Înainte de sfârșitul celui de-al 5-lea an, din durata de 10 ani a contractelor de administrare analizate, este necesară o estimare a sumelor pentru următorii 5 ani, până la finalizarea contractelor și încheierea de acte adiționale.

1.1. Modul de organizare și desfășurare a activității APNN și MCCP, conform cu legislația specifică, asigurarea resurselor umane, respectarea numărului de personal și a specializării acestuia, conform structurii anexate la contractul de administrare; gradul de ocupare al posturilor aprobate prin organigramă, asigurarea că responsabilitățile și atribuțiile privind realizarea obiectivelor sunt cuprinse în totalitate în fișele de post ale personalului angajat; cazuri de litigii de muncă, modul de gestionare a acestora; gradului de realizare a indicatorilor aprobați.

Constatări:

APN Cheile Bicazului Hășmaș(APN CB-H), APN Balta Mică a Brăilei(APN BMB)

Ultima organigramă a APNCB-H, aprobată prin HCA a RNP Romsilva nr.4/23.03.2022, cuprinde un număr total de 29 posturi în care sunt incluse cele 16 posturi aferente proiectelor POIM A și POIM B și aparatul parcului format din 13 salariați (dintre care 6 rangeri). Gradul de ocupare, la data misiunii de audit intern era de 90 %, 3 posturi fiind vacante și anume: 1 post de specialist în științele vieții, 1 post șef pază și 1 post de ranger.

Potrivit ultimei organigrame, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr.12 din 25.09.2018, APN Balta Mică a Brăilei are în organigramă 21 posturi, din care 11 posturi în aparatul central (dintre acestea 3 posturi sunt pe perioadă determinată (personal extern), perioada derulării proiectului „Elaborarea planului de management integrat pentru siturile Natura 200 ROSCI0290 Coridorul Ialomiței, ROSP052 Coridorul Ialomiței și Rezervația Naturală Pădurea Alexeni”) și 10 posturi destinate personalului de teren.

Contabilul șef al APNCB-H precum și cel al APN BMB au cuprins în fișele posturilor atribuții referitoare la managementul resurselor umane.

Persoanele care exercită controlul financiar preventiv, contabilul șef al APN BMB, respectiv contabilul șef al APN CB-H întocmesc lunar statele de plată, întocmesc și aprobă plățile efectuate din casieria și contul bancar al parcului, după cum aprobă și alte operațiuni în calitate de persoană cu funcție de conducere, majoritatea fiind operațiuni care se supun vizei CFP.

Cauza:

La APM CB-H și APN CB-H din cauza numărului mic de salariați, posibilitatea de separare a atribuțiilor și responsabilităților legate de operațiunile supuse vizei CFP este limitată.

Consecința:

Nu s-au identificat nereguli cu impact financiar cauzate de starea de fapt descrisă în constatări.

Recomandări:

- Se vor întreprinde demersurile necesare pentru ocuparea posturilor vacante, în vederea respectării numărului minim de personal prevăzut în Anexa 3 a Contractelor de administrare.
- Conducerile **APN BMB**, **APM CB-H** au obligația să analizeze și să decidă exercitarea controlului financiar preventiv în conformitate cu normele specifice legale în vigoare.
- În ce privește managementul resurselor umane exercitat prin atribuțiile cuprinse în fișa postului de către contabilul șef, se recomandă ca acesta să fie instruit periodic, prin programele de pregătire și perfecționare desfășurate la nivelul RNP Romsilva în legătură cu prevederile legislative din domeniul resurselor umane.

În perioada auditată, în cadrul **APN CB-H** există 7 litigii aflate la instanța de fond cu termene estimate de finalizare 31.12.2023, în care RNP -Romsilva are calitatea de pârât. De asemenea există și 1 litigiu aflat pe rolul Curții de Apel Harghita, cu termen estimat de finalizare 31.12.2022, în care RNP -Romsilva are calitatea de reclamant, motivul acțiunii fiind plângerea contravențională de anulare a unei amenzi contravenționale aplicate de către Garda Națională de Mediu Comisariatul General.

În perioada auditată, în cadrul **APN BMB** au existat 8 litigii, 7 dintre acestea au fost finalizate cu recuperarea integrală prejudiciilor și 1 aflat la instanța de fond, având ca obiect contestație la executare, se află în faza de respingere a contestației.

Recomandare:

- Se vor analiza periodic, de către conducerile APN CB-H și APN BMB și de către consilierii juridici, stadiile litigiilor, pentru a se asigura că se iau toate măsurile necesare pentru încasarea integrală și cât mai urgentă a prejudiciilor.

Muzeul Cinegetic al Carpaților Posada

Nu a fost desemnat și aprobat un Comitet Director, organism cu rol în luarea deciziilor majore în cadrul MCCP.

O situație deosebită o constituie cea legată de paza complexului muzeal. Astfel, dacă până în anul 2018 paza a fost asigurată de angajații Muzeului Național Peleş (care încă mai dețineau spații închiriate în incinta complexului) și de personal din cadrul Jandarmeriei Române, după eliberarea spațiilor ocupate

de Muzeul Peleş MCCP s-a confruntat cu o lipsă acută de personal în domeniul pazei. În prezent în organigrama muzeului nu există posturi de paznici sau asociate, funcțiile acestora fiind îndeplinite de fochiști.

Pentru a preîntâmpina problemele de natură legală aceștia au urmat cursuri de agenți de pază. Chiar și în această situație asigurarea pazei unui complex de clădiri ce se găsește pe o suprafață de teren de circa 6 ha și care adăpostește bunuri de valoare deosebită (atât culturală cât și materială) este dificilă.

În perioada auditată, personalul MCCP nu a participat la cursuri de pregătire profesională, atât de necesare desfășurării activităților specifice.

Persoana care exercită controlul financiar preventiv, contabilul șef al MCCP, întocmește lunar statele de plată, întocmește și aprobă plățile efectuate din casieria și contul bancar al parcului, după cum aprobă și alte operațiuni în calitate de persoană cu funcție de conducere, majoritatea fiind operațiuni care se supun vizei CFP.

Criterii : Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu , republicat cu modificările ulterioare

Cauza La MCCP din cauza numărului mic de salariați, posibilitatea de separare a atribuțiilor și responsabilităților legate de operațiunile supuse vizei CFP este limitată.

Consecința Nu s-au identificat nereguli cu impact financiar cauzate de starea de fapt descrisă în constatări.

Recomandări:

- Nominalizarea și deciderea înființării unui Comitet Director, organism ce va avea rol consultativ în luarea deciziilor în cadrul MCCP;
- Se vor întreprinde demersurile necesare pentru completarea organigramei cu posturi de agenți de pază sau pentru externalizarea acestui serviciu;
- Instruirea periodică a personalului muzeului , prin stabilirea unor programe de pregătire și perfecționare desfășurate în domeniile : resurselor umane, controlului intern managerial, achizițiilor publice, noutăților legislative în domeniile specifice, sănătății și securității în muncă, prelucrării datelor cu caracter personal, competențelor digitale, etc .
- Conducerea MCCP are obligația să analizeze și să decidă exercitarea controlului financiar preventiv în conformitate cu normele specifice legale în vigoare.

Gradul de realizare a indicatorului de performanță Realizare venituri proprii.

La **APN Călimani**, între indicatorii de măsurare a criteriilor de performanță pentru conducere s-a stabilit și *Realizare de venituri proprii în procent de 15%*, raportat la suma facturată RNP Romsilva.

Pe de altă parte, prin BVC aprobat procentul (%) de venituri proprii, față de suma facturată RNP Romsilva, este în jur de 5%. Mici depășiri s-au constatat la venituri proprii realizate, procentul maxim - 7.5% fiind înregistrat în anul 2021 – al doilea an de pandemie, când turismul s-a desfășurat cel mai mult pe plan național datorită restricțiilor de deplasare și în natură pentru a evita riscurile contaminării.

La **APN Piatra Craiului**, între indicatorii de măsurare a criteriilor de performanță pentru conducere s-a stabilit și *Realizare de venituri proprii în procent de 15%*, raportat la suma facturată RNP Romsilva.

Pe de altă parte, prin BVC aprobat procentul (%) de venituri proprii în anul 2020, față de suma facturată RNP Romsilva, este în jur de 8 %.

La **APN Retezat**, între indicatorii de măsurare a criteriilor de performanță pentru conducere s-a stabilit și *Realizare de venituri proprii în procent de 15%*, raportat la suma facturată RNP Romsilva.

Pe de altă parte, prin BVC aprobat procentul (%) de venituri proprii, față de suma facturată RNP Romsilva, este sub nivelul de 5%. Mici depășiri s-au constatat la venituri proprii realizate, procentul maxim - 11% fiind înregistrat în anul 2020 – în an de pandemie, când turismul s-a desfășurat cel mai mult pe plan național datorită restricțiilor de deplasare și în natură pentru a evita riscurile contaminării.

Recomandare pentru toate APNN:

- Indicatorii asociați criteriilor de performanță vor fi corobați cu prevederile BVC.

Din datele prezentate rezultă că organigrama **APN Retezat** cuprinde un număr de 26 posturi în care sunt prevăzute și posturile pentru Proiectul SMIS 116950. La data auditului, din cele 8 posturi alocate proiectului doar postul de manager de proiect mai este ocupat, dat fiind faptul că proiectul menționat se apropie de finalul implementării, toate activitățile fiind realizate.

Urmare a examinării documentelor de calificare/competență aflate la dosarele de personal, opinia echipei de audit este că personalul angajat deține specializările necesare, cerute de fișele posturilor pentru fiecare domeniu din activitatea APN Retezat, conform structurii stipulată în contractul de administrare precum și condițiilor prevăzute în CCM pentru ocuparea posturilor din APNN. Fișele de post conțin atribuții/responsabilități care în opinia noastră sunt adecvate pentru realizarea obiectivelor specifice APN Retezat.

Recomandare pentru toate APNN:

- Revizuirea și actualizarea fișelor de post ca urmare a modificărilor intervenite în structura de personal precum și ca urmare a implementării noilor Planuri de Management.

Evidența timpului efectiv lucrat pentru personalul de teren din cadrul **APN Retezat** se materializează în rapoartele de activitate zilnice/periodice după caz, care se întocmesc de fiecare ranger, se avizează de responsabilul activității de pază și se aprobă de director.

Urmare a verificărilor efectuate s-a constatat că în rapoartele menționate nu sunt înscrise orele de început și de sfârșit de activitate. Dat fiind specificul activității, rangerii angajați ai **APNR** au program flexibil și fac parte din categoriile de angajați, care prin natura serviciului, în cele mai multe cazuri, nu pot efectua repaosul săptămânal în zilele de sâmbătă și duminică.

Am constatat că APN Retezat se confruntă cu deficit de personal de teren, în condițiile în care cei 10 rangeri, pe lângă activitățile specifice de pază, monitorizare, ghidaj etc., sunt implicați și în alte activități cum ar fi – serviciul de permanență în sezonul rece (6 luni pe an), necesar pentru supravegherea centralei termice, lucrări de întreținere/îngrijire a imobilelor aflate în patrimoniul APN Retezat, lucrări de amenajare/îngrijire a spațiului verde din incinta sediului și alte asemenea.

În acest context este dificilă acordarea zilelor libere plătite, așa cum se prevede în Contractul colectiv de muncă în vigoare.

- **Recomandare pentru toate APNN:** În rapoartele de activitate ale personalului silvic de teren se vor înregistra ora sosirii la locul de muncă și ora plecării de la locul de muncă potrivit cerințelor legislației muncii precum și a Regulamentului Intern aplicabil în unitățile și subunitățile RNP Romsilva.

La **APN Apuseni** evaluarea anuală pentru directorul parcului și contabilul șef la anii 2019, 2020 și 2021 este prezentată ca probă de audit. Din analiza evaluării obiectivelor individuale la anul 2019 se constată că în acest an toți indicatorii care au constituit obiective individuale au fost realizați. Pentru anul 2020, a fost aprobat, programul de activitate care conține 5 indicatori pentru conservarea biodiversității 3 indicatori pentru turism, 5 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 3 indicatori pentru management și administrare, din care indicatorul *elaborare/revizuire și aprobare Plan de Management și Regulament arie naturală protejată* nu a fost realizat (încă nu s-a reușit finalizarea Planului de Management) și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată realizarea și depășirea lor.

Pentru anul 2021, a fost aprobat, programul de activitate care conține 4 indicatori pentru conservarea biodiversității, din care indicatorul *implementarea măsurilor specifice de protecție a ariei naturale protejate* a fost realizat doar în proporție de 89%, 2 indicatori pentru turism, din care indicatorul *asigurarea dezvoltarea infrastructurii de vizitare* a fost realizat doar în proporție de 80%, 4 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, din care indicatorul *comunități locale și conservarea tradițiilor* a fost realizat doar în proporție de 85%, 2 indicatori pentru management și administrare, din care indicatorul *elaborare/revizuire și aprobare Plan de Management și Regulament arie naturală protejată* nu a fost realizat (încă nu s-a reușit finalizarea Planului de Management) și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la *realizarea veniturilor proprii*, care este de 29,73% față de un program de 35% (program majorat față de nivelul anului precedent cu 20%).

La **APN Defileul Jiului** evaluarea anuală pentru directorul parcului și contabilul sef la anii 2019, 2020 și 2021 este prezentată ca probă de audit. Din analiza evaluării obiectivelor individuale la anul 2019 se constată o nerealizare la *realizarea veniturilor proprii*, care este 0,65% față de un program de 1% și o nerealizare la *atragerea de fonduri din alte surse* care este de 0 (zero) față de un program de 60 mii lei. Pentru anul 2020, a fost aprobat, programul de activitate care conține 5 indicatori pentru conservarea biodiversității 3 indicatori pentru turism, 5 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 3 indicatori pentru management și administrare, din care indicatorul *elaborare/revizuire și aprobare Plan de Management și Regulament arie naturală protejată* nu a fost realizat și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la *realizarea veniturilor proprii*, care este 0,2% față de un program de 1% și o nerealizare la *atragerea de fonduri nerambusabile pentru managementul ariei protejate* (15% față de suma prevăzută în contractul de administrare) care este de 8% față de un program de 15%. Pentru anul 2021, a fost aprobat, programul de activitate care conține 4 indicatori pentru conservarea biodiversității, 2 indicatori pentru turism, 4 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 2 indicatori pentru management și administrare, din care indicatorul *elaborare/revizuire și aprobare Plan de Management și Regulament arie naturală protejată* nu a fost realizat și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la *realizarea veniturilor proprii*, care este 0% față de un program de 5% și o nerealizare la *atragerea de fonduri nerambusabile pentru managementul ariei protejate* (15% raportat la suma facturată RNP-Romsilva) care este de 0% față de un program de 15%.

La **APN Porțile de Fier** evaluarea anuală pentru directorul parcului și contabilul sef la anii 2019, 2020 și 2021 este prezentată ca probă de audit. Din analiza evaluării obiectivelor individuale la anul 2019 se constată că în acest an toți indicatorii care au constituit obiective individuale au fost realizați. Pentru anul 2020, a fost aprobat, programul de activitate care conține 5 indicatori pentru conservarea biodiversității 3 indicatori pentru turism, 5 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, din care indicatorul „*Implementare Plan de educație ecologică*” a fost realizat doar în proporție de 96,5%, 3 indicatori pentru management și administrare, și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată realizarea și depășirea lor. Pentru anul 2021, a fost aprobat, programul de activitate care conține 4 indicatori pentru conservarea biodiversității, 2 indicatori pentru turism, 4 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 2 indicatori pentru management și administrare și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la *realizarea veniturilor proprii*, care este de 13,86% față de un program de 35% (program majorat față de nivelul anului precedent cu 20%).

La **APN Vânători Neamț** evaluarea anuală pentru directorul parcului și contabilul sef la anii 2019, 2020 și 2021 este prezentată ca probă de audit. Din analiza evaluării obiectivelor individuale la anul 2019 se constată toți cei 8 indicatori (obiective individuale) au fost realizați. Pentru anul 2020, a fost aprobat, programul de activitate care conține 5 indicatori pentru conservarea biodiversității 3 indicatori pentru turism, 5 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 3 indicatori pentru management și administrare,

și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la realizarea veniturilor proprii, care este 8,88% față de un program de 10% și o nerealizare la atragerea de fonduri nerambursabile pentru managementul ariei protejate (15% față de suma prevăzută în contractul de administrare) care este de 8,78% față de un program de 15%. Pentru anul 2021, a fost aprobat, programul de activitate care conține 4 indicatori pentru conservarea biodiversității, 2 indicatori pentru turism, 4 indicatori pentru conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, 2 indicatori pentru management și administrare și 3 indicatori pentru activitățile economice care conform situației realizărilor se constată o nerealizare la realizarea veniturilor proprii, care este 13,35% față de un program de 20% și o nerealizare la atragerea de fonduri nerambursabile pentru managementul ariei protejate (15% raportat la suma facturată RNP-Romsilva) care este de 8,9% față de un program de 15%.

Obiectivele și criteriile de performanță pentru conducerea **Administrației Parcului Natural Lunca Mureșului** sunt stabilite de conducerea RNP-Romsilva, pe baza Programului de activitate pe anul în curs, și aprobate prin Hotărâre a Consiliului de Administrație al RNP-Romsilva; realizarea acestora este urmărită și analizată în Comitetul Director al parcului.

Obiectivele individuale anuale la anii 2019, 2020, 2021, au fost anexe ale actelor adiționale la contractelor individuale de muncă pentru echipa managerială. Aceste obiective au fost criteriile de evaluare anuală. Obiectivele individuale au fost în număr de 8 pentru anul 2019, 20 pentru anul 2020 și 16 pentru anul 2021.

Evaluarea anuală pentru directorul parcului și contabilul șef la anii 2019, 2020 și 2021 este prezentată ca probă de audit.

Obiectivele individuale anuale la anul 2019 au fost realizate în întregime, calificativul obținut fiind **Foarte Bine** pentru conducere.

Din analiza evaluării obiectivelor individuale la anul 2020 se constată nerealizări la următoarele obiective:

- elaborare, aprobare și implementare protocoale de monitorizare specii protejate și evaluarea stării de conservare a acestora, ceea ce a produs o diminuare a punctajului cu 0,03%,
- implementare Plan de educație ecologică, producând o diminuare a punctajului cu 0,01%,
- îmbunătățirea calității profesionale a angajaților prin implementarea Planului anual de pregătire profesională, producând o diminuare a punctajului cu 0,01%,
- realizare venituri proprii (diferențiat în funcție de specificul ariei naturale protejate), a produs o diminuare de punctajului cu 0,04%,
- atragerea de fonduri nerambursabile pentru managementul ariei naturale protejate, a produs o diminuare a punctajului cu 0,07%.

Punctajul obținut la autoevaluare a fost de 0,83% și la evaluarea șefului direct a fost de 0,84% calificativul final obținut fiind **Bine**.

Pentru anul 2021, nu au fost realizate următoarele obiective:

- Revizuirea și aprobarea planului de management a ariei naturale protejate,
- Asigurarea din fondurile proiectelor cu finanțare externă a unui procent din salariile angajaților administrației parcului.

Punctajul obținut la autoevaluare a fost de 0,98 % și la evaluarea șefului direct a fost de 0,99 % calificativul final obținut fiind **Bine**.

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Administrațiile parcurilor vor lua măsuri pentru realizarea tuturor indicatorilor stabiliți prin programele de activitate.

La APN Lunca Mureșului consilierul juridic este încadrat în baza contractului de muncă nr. 11 din 2016 cu o fracțiune de 4 ore pe zi, adică 20 ore săptămânal, programul de muncă nu a fost precizat în contractul de muncă.

Prin actul adițional nr. 135 din 07.10.2019, consilierul juridic are regim de telesalariat, norma de muncă fiind de 4 ore/zi, salariului fiind jumătate din cel aferent clasei de salarizare 36, actul adițional precizând următoarele: Telesalariatul își desfășoară activitatea în regim de telemuncă, în principal la domiciliu/biroul său și ori de câte ori se impune la sediile RNP-Romsilva, în fața instanțelor de judecată, la alte instituții și entități. Acesta va participa la activitățile și instruirile organizate în mod regulat de angajator la sediul acestuia sau programate în alte locații prestabilite, cel puțin o zi în intervalul 01-15 ale fiecărei luni.

Salariatul are obligativitatea de evidențiere a orelor prestate prin întocmirea unui raport lunar de activitate.

La solicitarea echipei de audit consilierul juridic a prezentat raportul de activitate pentru luna august, din care reiese faptul că APNN Lunca Mureșului nu are nici un proces pe rol, activitatea acestuia a fost de consultanță juridică, avizare pentru legalitate a deciziilor emise de directorul APNLM, participare la sedintele Comitetului Director și redactare a poziției administrației referitor la plângerea prealabilă formulată de SC Cave Perino SRL, prin care se solicită anularea restricției prevăzute în avizul emis APNLM. Dosarul se află pe rolul Tribunalului Arad în faza de regularizare, urmând ca primul termen de judecată să fie comunicat ulterior.

Consilierul juridic este în același timp angajatul Direcției Silvice Timiș cu normă întreagă și APNN Cheile Nerei cu 4 ore/zi.

Criterii:

Art. 115 Codul Muncii

(2) Durata zilnică a timpului de muncă de 12 ore va fi urmată de o perioadă de repaus de 24 de ore.

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Respectarea prevederilor Codului Muncii în ceea ce privește perioada de repaus zilnic și diminuarea timpului de muncă în acest sens funcție și de volumul activității juridice.

APN Bucegi, APN Comana

În cadrul Programului de pregătire profesională a personalului RNP Romsilva pentru anul 2022, aprobat prin HCA nr.05/23.03.2022, au fost desfășurate cursuri în domeniul *Managementul biodiversității*, unde au fost convocați biologi, și *schimburi de experiență/Instruiri în diferite domenii....* la care au participat reprezentanți ai compartimentului pază- șefi pază din cadrul parcurilor. Nu au fost desfășurate cursuri de pregătire pentru toți angajații parcului.

Criterii: Codul Muncii, Art. 194

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Se vor elabora anual programe de pregătire profesională și se vor face propuneri către CA al RNP Romsilva pentru cuprinderea în programul centralizat de pregătire al RNP Romsilva al cursurilor privind pregătirea specifică a tuturor angajaților parcurilor, cursuri în domeniul controlului intern managerial, controlului financiar preventiv, reglementărilor contabile, cursuri în domeniul resurselor umane.

APN Buila Vânturarița

În perioada auditată, la nivelul parcului nu a fost elaborat un program de pregătire profesională.

Din discuțiile avute cu personalul APN Buila Vânturarița, rezultă faptul că se simte nevoia de cursuri specifice accesării fondurilor europene, scrierea proiectelor, evaluarea, implementarea și monitorizarea proiectelor, dar și în alte domenii specifice activității parcului.

Criterii: Codul Muncii, Art. 194.

Recomandări pentru toate APNN:

➤ Având în vedere importanța accesării și obținerii fondurilor europene pentru realizarea obiectivelor parcurilor naturale și naționale, se impune organizarea de cursuri de pregătire în domeniul accesării fondurilor europene.

➤ Identificarea necesităților de pregătire ale salariaților în domenii diverse cum ar fi : contabilitate și fiscalitate, achiziții, resurse umane, control intern managerial.

1.2. Auditarea modului de fundamentare a surselor de finanțare a activității parcurilor și muzeului (venituri proprii, sume încasate de la RNP-Romsilva, în vederea acoperirii cheltuielilor curente de administrare și pentru asigurarea finanțării proiectelor). Fundamentarea, aprobarea, încasarea și evidența tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor protejate pentru vizitarea acestora; evidența eventualelor sponsorizări/donații primite de la terți.

Constatări:

În conformitate cu art. 30 alin. (1), *administratorii ariilor naturale protejate au obligația să evalueze costurile necesare implementării planurilor de management și să le comunice autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.*

În opinia noastră această cerință se realizează prin BVC anuale aprobate prin ordin comun al celor 3 ministere.

Anual se transmit adrese, la finele lunii decembrie pentru anul următor, de către RNP-Romsilva către ANANP prin care se propun BVC urile fiecărei APNN în parte.

Criterii:

*ORDIN nr. 2032 din 19 decembrie 2013 (*actualizat*) privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;*

*ORDIN nr. 20 din 7 ianuarie 2016(*actualizat*) privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;*

Ordinul nr. 3145/2017 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;

Procedura operațională pentru elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli cuprinsă în setul de proceduri anexate Politicilor contabile, ediția 2014, transmisă la unități cu ordinul 444/04.02.2014, adaptată pentru activitatea APNN.

APN Călimani

În anii 2014 și 2017, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice a avizat tarifele instituite de APN Călimani, conform metodologiei prevăzută de OMMP 3836/2012, modificat de OMMP 1433/2017, în conformitate cu cerințele OUG 57/2007, în vigoare până la data modificărilor aduse de Legea 220/15.11.2019, art. 30, alin. (3): *..pentru completarea resurselor financiare necesare bunei administrări a ariilor naturale protejate, administratorii/custozii acestora pot institui un sistem de tarife, ce se stabilește de administratorul/custodele ariei naturale protejate și se constituie ca venituri proprii pentru sistemul de arii naturale protejate.*

Unele tarife au fost aprobate în comitetul director al APNC și anual au fost emise decizii cu tarife actualizate.

Criterii:

Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Continuarea demersurilor instituționale demarate de către Serviciul Ariei Protejate și Educație Forestieră RNP- Romsilva, în vederea actualizării legislației în domeniu, astfel încât să fie permise și tarifele aprobate de Comitetele Directoare ale APNN ca urmare a intrării în vigoare a Legii 220/15.11.2019, care a modificat art. 30, alin.(3) în sensul că (3)pentru completarea resurselor financiare necesare bunei administrări a ariilor naturale protejate, Agenția Națională pentru Ariei Naturale Protejate sau administratorii ariilor naturale protejate instituie un sistem de tarife, ce se aprobă de autoritatea centrală pentru protecția mediului și se constituie ca venituri proprii pentru sistemul de ariei naturale protejate.

1.3. Auditarea modului de fundamentare a cheltuielilor incluse în BVC pentru perioada auditată, la nivelul parcurilor naturale și naționale și a muzeului cinegetic din structura RNP Romsilva. Corelația cu structura de personal, cu devizele de cheltuieli pe activități, aprobate prin contractele de administrare, planurile de management și proiectele cu finanțare externă. Respectarea măsurilor și acțiunilor cuprinse în strategia RNP-Romsilva privind asigurarea funcționării eficiente, cu respectarea prevederilor legale privind constituirea și virarea contribuțiilor la bugetul consolidat al statului, la bugetele locale și speciale

Constatări general valabile pentru toate APNN:

Pentru anul 2019 fundamentarea BVC a fost aprobată prin Ordin comun al Ministerului Apelor și Pădurilor, Ministerului Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Finanțelor Publice cu numărul 661/834/2286/06.05.2019, publicat în Monitorul Oficial nr.441 din 04.06.2019.

Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2020 a fost aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Finanțelor Publice cu nr. 1202/1082/2643/2020, publicat în Monitorul Oficial nr. 800 din 01.09.2020.

Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 a fost aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Finanțelor cu nr.1622/1176/1267/2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 992 din 18.10.2021.

Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2022 a fost aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și Ministerului Finanțelor cu nr.823/675/1086/2022, publicat în Monitorul Oficial nr. 455 din 06.05.2022.

Constatări specifice:

APN Cozia

Au fost examinate documentele contabile din lunile iulie, august, decembrie la anul 2021 și ianuarie, iunie, iulie la anul 2022. În eșantionul ales nu sunt note de recepție și constatare de diferențe (NIR) și bonuri de consum pentru combustibil.

Atunci când se lucrează cu stocuri, trebuie întocmite toate documentele de gestiune obligatorii. Unul dintre aceste documente este nota de recepție și constatare de diferențe (NIR).

Nota de recepție și constatare de diferențe (NIR) servește ca: document pentru recepția bunurilor aprovizionate; document justificativ pentru încărcare în gestiune; document justificativ de înregistrare în contabilitate.

Criterii:

Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2634/2015 din 5 noiembrie 2015

Recomandare:

➤ Întocmirea documentelor de gestiune obligatorii pentru o evidență cantitativ valorică a stocurilor din gestiunea unității și în acest sens folosirea modului de gestiune a programului informatic ERP Arhimedes.

APN Retezat, APN Balta Mică a Brăilei, APN Cheile Bicazului Hășmaș

La anexa la contractul de administrare nr. 145/1006/19.11.2014, cuprinde categorii de cheltuieli funcție de destinația acestora pentru 4 categorii de programe, detaliate în subprograme (managementul biodiversității, turism, conștientizare, conservare tradiții și comunități locale).

Nu s-au întocmit deize pentru cheltuielile aferente celor 4 programe, detaliate pe activități care să fie aprobate în comitetul director al APN.

Cheltuielile cuprinse în BVC al APN, pentru anii 2020 – 2022, se prezintă în anexa 1 la raportul de audit și sunt detaliate pe categorii de cheltuieli bugetare, funcție de **natura** acestora pe structura legală prevăzută de OMFP.

Urmare a analizei structurii cheltuielilor cuprinse în BVC al APN, rezultă că majoritare sunt cheltuielile cu personalul angajat. Acestea se situează între 80 și 87% din totalul cheltuielilor bugetare anuale. Celelalte cheltuieli cum sunt: consumabilele de birou, echipament, carburanți pentru autovehicule, deplasări, prestațiile externe și alte cheltuieli indirecte de natura impozitelor, utilităților etc., pe întreaga perioadă verificată, reprezintă aprox. 15% din totalul cheltuielilor.

Cheltuielile cu salariile s-au fundamentat pe baza statelor de funcții, a numărului de salariați și a nivelului salariilor stabilite conform Contractului Colectiv de Muncă al Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva.

În perioada auditată nu s-au cuprins în BVC cheltuieli de natura reparațiilor/întreținerilor la clădirile din patrimoniul APN Retezat, cu excepția BVC aferent anului 2022, prin care s-au prevăzut 24,2 mii lei pentru reparația instalației de apă curentă de la CV Nucșoara. Majoritatea clădirilor nu au fost supuse lucrărilor de întreținere de la data edificării lor (2003 – 2005). Am constatat că există părți ale elementelor de tîmplărie care necesită refacerea stratului de vopsea și în câteva situații chiar înlocuirea lor ca urmare a fenomenului de putrezire. De asemenea sunt necesare și lucrări de întreținere a unor fațade exterioare ale clădirilor.

Recomandări:

➤ Dat fiind resursele de finanțare limitate, se recomandă cuprinderea în BVC-ul anilor următori a unor sume destinate lucrărilor de reparații/întreținere, eșalonate anual, în ordinea priorităților, astfel încât să nu devină ireversibile degradările existente.

➤ La fundamentarea cheltuielilor în bugetul de venituri și cheltuieli se vor lua în calcul costurile celor 4 domenii de activitate specifice APNN, determinate pe baza devizelor/notelor de fundamentare pentru fiecare domeniu, conform programului de activitate anual, cu respectarea structurii acestora prevăzută de Contractele de administrare și Planurile de Management.

2. Auditarea execuției bugetului de venituri și cheltuieli pentru anii 2020-2021 și primul semestru al anului 2022. Justificarea și evidența cheltuielilor aferente serviciilor de administrare, facturarea, încasarea și evidența veniturilor. Urmărirea implementării acțiunilor/activităților din plan de lucru anual întocmit de către administrație, în conformitate cu prevederile Planului de Management. Măsuri de creștere a veniturilor proprii și de diminuare a cheltuielilor facturate regiei.

2.1. Auditarea modului de asigurare și organizare a evidenței veniturilor, recunoașterea în contabilitate a veniturilor cu respectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 actualizat, pe categorii de venituri, după natura lor, cu respectarea politicilor contabile în vigoare pentru perioada auditată; respectarea destinației fondurilor primite de la RNP Romsilva și alte entități și justificarea modului de cheltuire a acestora. Facturarea lunară la RNP Romsilva a serviciilor de administrare care nu pot fi acoperite din venituri proprii și/sau din finanțări diverse; evidența sumelor avansate cu titlu de prefinanțare sau contribuție în calitate de beneficiar/partener de către Regie, în cadrul proiectelor derulate sau în curs de derulare.

Constatări:

În planul de management al **Parcului Național Piatra Craiului** postat pe site-ul rosilva.ro, aprobat prin Ordinul de Ministru nr. 296/2020 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului Parcului Național Piatra Craiului și al Sitului Natura 2000 ROSCI0194 Piatra Craiului s-a precizat că Planul de management se elaborează pentru o **perioadă de 5 ani**, iar după finalizarea perioadei de valabilitate, planul se revizuieste printr-o procedură similară cu procedura de realizare a sa.

Cuprinsul Planului de management al **Parcului Național Piatra Craiului** menționat, din perspectiva titlurilor capitolelor și subcapitolelor, nu este identic cu cel menționat în Ordinul nr. 304/2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate, deși acest plan a fost aprobat la o dată ulterioară față de data O.M. 304/2018.

La data prezentului audit Planul de management al APNPC face obiectul revizuirii în cadrul proiectului POIM – SMIS – 141758 a cărui termen de finalizare este 30.06.2023.

Criterii: Ghidul de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate.

Cauza: Proiectul Planului de management aprobat prin Ordinul de Ministru nr. 296/2020, a fost elaborat cu mult înainte de apariția Ghidului, în cadrul proiectului POS finalizat în 31.12.2015.

Recomandare:

➤ La revizuirea Planului de management se va respecta conținutul acestuia, stipulat în O.M. 304/2018 pentru aprobarea Ghidului de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate.

Pe site-ul **Parcului Național Retezat** este postat proiectul Planul de Management versiunea 2022. Din verificările efectuate rezultă că majoritatea capitolelor și subcapitolele acestei lucrări coincid cu cele din Ordinul nr. 304/2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate. Există un decalaj între durata contractului de administrare și perioada de valabilitate a Planurilor de Management, dar care nu a influențat negativ activitatea APNN.

Încă din anul 2013 a fost implementată o aplicație on-line (FIMS) în cadrul proiectului GEF – UNDP: ”Îmbunătățirea sustenabilității Financiare a Sistemului de Arie Naturale Protejate din Carpați”, proiect derulat de RNP Romsilva împreună cu UNDP România. Prin această aplicație s-a dorit realizarea unei analize financiare care să realizeze legătura dintre Planurile de Management ale parcurilor (programe, activități, indicatori) și sistemul de contabilitate (management financiar).

Aplicația este accesibilă online la adresa <http://parc.cloudapp.net>. Fiecare persoană din cadrul parcului trebuie să completeze datele despre acțiunile desfășurate zilnic, astfel justificându-și activitatea, iar la sfârșitul zilei directorul parcului să valideze aceste date. Există posibilitatea ca datele respective să fie completate și la final de săptămână, însă acest lucru se realizează cu mare întârziere, sporadic și nu de toți angajații. În afara unui ghid de completare a datelor în aplicație, auditorul nu a identificat existența unei proceduri de lucru care să fie aplicată.

Începând cu anul 2016, urmare a aceluiași program FIMS, s-a trecut la standardizarea Planului de lucru utilizat de toate administrațiile de parcuri. Prin acest Plan de lucru sunt urmărite activitățile de management specifice, așa cum sunt ele definite prin Planurile de Management aprobate prin ordin de ministru.

În prezent, la ANP Retezat pontajul activității salariaților nu se realizează cu ajutorul acestui program.

Recomandare pentru toate APNN:

➤ Utilizarea programului FIMS de către toți salariații, în vederea realizării legăturilor dintre sistemul de contabilitate și programele, activitățile și indicatorii prevăzuți în Planul de Management.

Administrația Parcului Național Semenic Cheie Carasului a elaborat planul de management conform cerințelor O.M. nr. 304/2018, pe care l-a transmis la RNP – Romsilva în vederea analizării sale în cadrul Comisiei Tehnico – Economice, cu adresa de înaintare nr. 1179/06.09.2021.

În data de 15.11.2021 a avut loc la sediul RNP Romsilva întrunirea Comisiei Tehnico Economice – Secțiunea I – Cercetare Științifică. În urma ședinței CTE s-au formulat observații, pe marginea proiectului Planului de Management, cu scopul îmbunătățirii calității acestuia în vederea respectării cerințelor legale și îndeplinirii obiectivelor de conservare.

După primirea acestor observații, în data de 25.11.2022, Administrația Parcului Național Semenic Cheile Carașului a efectuat modificările referitoare la Managementul biodiversității, printr-o analiză comună cu Serviciul Ariei Protejate, Educație Forestieră și Păduri UNESCO din cadrul RNP Romsilva.

Începând cu luna august 2022 nu s-a mai făcut niciun demers oficial în ceea ce privește Planul de Management al Parcului Național Semenic Cheile Carașului

Recomandare:

➤ Continuarea demersurilor pentru elaborarea și aprobarea Planului de Management al APN Semenic Cheile Carașului în conformitate cu O.M.304/2018.

APN Apuseni nu are aprobat Planul de Management prin Ordin al Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor. Acesta se află încă în stadiul de avizare urmând a fi aprobat în cadrul finalizării proiectului „Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptativ al capitalului natural din ariile protejate Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și ROSCI0016 Buteasa” cod proiect SMIS 122643.

APN Defileul Jiului

Se constată o pondere foarte mică a veniturilor din aport propriu în total venituri de 0,20% în anul 2020, 0,76% în anul 2021, pe primele 8 luni ale anului 2022 această pondere este de 0,11%.

APN Defileul Jiului nu are aprobat Planul de Management prin Ordin al Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor. Acesta se află încă în stadiul de avizare la Agenția pentru Protecția Mediului Gorj.

În anul 2020 prin contractul de donație nr.15/01.08.2020, Asociația DEP(Dezvoltare Evoluție Parteneriat) Bumbești Jiu a donat APN Defileul Jiului bunuri necesare desfășurării activității în valoare de 4.599,10 lei.

Recomandări:

- Conducerea Administrației Parcului Național Defileul Jiului va lua măsuri urgente pentru creșterea ponderii veniturilor din aport propriu în total venituri pentru a justifica activitatea administrației parcului;
- Continuarea demersurilor pentru aprobarea Planului de Management cât mai curând posibil.

APN Călimani, APN Piatra Craiului, APN Retezat

La întocmirea BVC pentru perioada auditată, la capitolul venituri, s-au avut în vedere creșteri anuale, datorate prognozei creșterii veniturilor obținute din surse proprii – tarife practicate pentru vizitarea parcului, pentru eliberarea de avize și acorduri etc, dar și din creșterea veniturilor din serviciile de administrare.

Serviciile de administrare care nu pot fi acoperite din veniturile proprii sau din diverse finanțări sunt facturate lunar către RNP Romsilva. Fiecare factură este însoțită de un decont, în care sunt detaliate toate elementele de venituri și cheltuieli.

La execuția BVC ale APNN se constată o scădere a ponderii veniturilor din aport propriu în total venituri prin raportare la anul 2020.

Recomandare:

- Întreprinderea unor acțiuni de promovare a activităților ecoturistice care pot fi oferite de APNN în scopul creșterii veniturilor proprii.

APN Domogled Valea Cernei

Echipa de audit intern a constatat că au fost achiziționate materiale promoționale (tricouri, brelocuri, magneți, șepci), întocmindu-se Notă de intrare recepție. Aceste materiale sunt evidențiate în contul 3028 Alte materiale consumabile, concomitent cu darea acestora în consum, respectiv în contul 6028 Cheltuieli privind alte materiale consumabile, cu toată cantitatea recepționată. O parte dintre aceste materiale promoționale sunt vândute turiștilor, în baza tarifelor aprobate prin Comitet Director, iar o parte sunt oferite cu titlu gratuit participanților la diverse evenimente, organizate de administrația parcului. Vânzarea materialelor promoționale este evidențiată în contul 708 Venituri din activități diverse.

Recomandări:

- Consumul de materiale promoționale cu titlu gratuit să se facă înaintea organizării unui eveniment prin întocmirea unui referat prin care să se precizeze numărul de participanți care vor beneficia de aceste materiale.
- Întocmirea notelor de intrare recepție și a raportului de gestiune zilnic pentru mărfurile comercializate. Înregistrarea bunurilor destinate vânzării în contul 371 „Mărfuri”, ele întrunind calitatea de mărfuri deoarece APN DVC le achiziționează în vederea revânzării. Înregistrarea veniturilor din vânzarea mărfurilor în contul 707 „Venituri din vânzarea mărfurilor”.

APN Munții Maramureșului, APN Munții Rodnei, APN Putna Vrancea

Constatări:

Planul de management al **Parcului Natural Munții Maramureșului** și al sitului de importanță comunitară ROSCI0124 Munții Maramureșului, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0131 Munții Maramureșului și al ariilor naturale protejate de interes național suprapuse, a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1157/24.06.2016, cu valabilitate cinci ani.

În prezent Administrația Parcului Natural Munții Maramureșului lucrează la revizuirea planului de management conform prevederilor OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor Ordinului nr. 304/02.04.2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a Planurilor de management ale ariilor naturale protejate, cu respectarea principiilor privind opinia generală unitară, dezvoltarea durabilă, respectarea autonomiei locale și precauție și transparență în luarea deciziilor, conservarea patrimoniului natural și cultural, integrarea populației în acțiunile administrației, menținerea, ameliorarea și refacerea ecosistemelor și peisajelor degradate, corelarea acțiunilor cu situația reală și aplicarea de măsuri de către organismele competente, respectarea regimului de frontieră.

Pentru elaborarea acestui document, s-au avut în vedere datele și rezultatele studiilor proprii cât și rezultatele studiilor realizate în cadrul proiectului POS Mediu “Asigurarea unui management corespunzător în cadrul Parcului Natural Munții Maramureșului prin conservarea biodiversității, monitorizare, vizitare, informare și conștientizare PM-PNMM”, Cod SMIS-CSNR 43226 implementat în perioada 2013 -2015. Elaborarea se face de către echipa APNMM și nu în cadrul unui proiect cu finanțare din fonduri europene.

Recomandare:

- Conducerea Administrației Parcului Național Munții Maramureșului va lua măsuri pentru finalizarea Planului de Management în vederea înaintării spre avizare și aprobare.

*2.2. ~~Auditarea~~ **Auditarea modului de asigurare și organizare a evidenței cheltuielilor, recunoașterea în contabilitate a cheltuielilor cu respectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 actualizat, pe categorii de cheltuieli, funcție de destinația acestora, cu respectarea politicilor contabile în vigoare pentru perioada auditată; Execuția BVC și modul de încadrare pe capitole de cheltuieli.***

Constatări:

APN Bucegi, APN Buila Vânturarița, APN Comana

Se constată faptul că în anii 2020-2021 BVC-urile au fost aprobate în al doilea semestru al anului, ceea ce impune administrațiilor de parcuri unele restricții în efectuarea cheltuielilor și implicit în realizarea obiectivelor din PAL: art.8, Ordonanța Guvernului nr. 26 din 21 august 2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, *respectiv (1) Până la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul curent, operatorii economici pot efectua cheltuieli lunare, în limita a 1/12 din cheltuielile aprobate prin bugetele de venituri și cheltuieli ale anului precedent sau 1/12 din cheltuielile propuse în proiectul de buget aprobat de Adunarea generală a acționarilor, respectiv Consiliul de administrație al operatorului economic, după caz, în situația în care acestea sunt mai mici decât cele din anul precedent*, care pot avea repercusiuni negative asupra activității parcurilor.

Criterii: Contractul de administrare, art.4, lit. b), încheiat cu RNP-Romsilva conform căruia proiectul de buget pentru anul viitor se transmite la RNP-Romsilva până la data de 30 nov. a anului în curs.

Recomandare:

➤ În vederea obținerii aprobărilor în termenele prevăzute de OG nr.26/2013 actualizată, APN Bucegi și APN Buila Vânturarița vor transmite anual spre avizare și aprobare CA al RNP Romsilva Bugetul de Venituri și Cheltuieli pentru anul următor, până la termenul prevăzut în Contractul de administrare.

APN Cheile Nerei Beușnița, APN Semenice Cheile Carașului

Referitor la respectarea limitelor cheltuielilor prevăzute de art. 8 alin. (1) și alin. (4) din OG nr. 26/2013, cu modificările și completările ulterioare

Prin adresa nr. 20081/Gh.M/09.01.2019 a directorul general al RNP Romsilva, către Ministerul Apelor și Pădurilor, având în vedere prevederile art. 8 alin. (1), (2) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, până la aprobarea prin hotărâre de guvern, respectiv prin Ordin de Ministru, a bugetelor de venituri și cheltuieli, pentru unitățile cu personalitate juridică ale RNP Romsilva prevăzute în anexa nr. 3 la HG nr. 229/2009, aprobarea ca nivelul cheltuielilor aprobate să fie la nivelul celor efectiv realizate, în condițiile în care acestea depășesc plafoanele prevăzute la art.8 aliniatele (1) și (4).

Ministerul Apelor și Pădurilor – Direcția Economico – Financiară, prin adresa nr. 378/DEF/15.01.2019 înștiințează Regia Națională a Pădurilor Romsilva, că până la aprobarea prin Ordin de Ministru a bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul 2019, sunt de acord ca nivelul cheltuielilor aprobate să fie la nivelul celor efectiv realizate, în condițiile în care acestea depășesc plafoanele prevăzute.

BVC-ul pe anul 2020 al APN Cheile Nerei Beușnița a fost aprobat prin Ordinul 1202/1082/2643/01.09.2020. Pentru perioada ianuarie 2020 – iunie 2020, APNCNB avea dreptul să efectueze cheltuieli în limita a 1/12 din cheltuielile totale propuse în proiectul de buget pe anul 2020 și pentru perioada iulie 2020 – august 2020, în limita a 90% din 1/12 din cheltuielile totale propuse în proiectul de buget pe anul 2020.

Din analiza cheltuielilor efectuate de APNCNB și limitele prevăzute la art. 8 alin (1) din OG nr. 26/2013, rezultă că APNCNB pentru lunile iulie 2020, august 2020 nu se încadrează în limitele prevăzute în OG 26/2013, cheltuielile fiind depășite cu 13,01 mii lei.

Prin adresa nr. 3126/T.Ț/15.03.2021 a directorul general al RNP Romsilva, către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, având în vedere prevederile art. 8 alin. (1), (2) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, până la aprobarea prin Hotărâre de Guvern, respectiv prin Ordin de Ministru, a bugetelor de venituri și cheltuieli, pentru unitățile cu personalitate juridică ale RNP Romsilva prevăzute în anexa nr. 3 la HG nr. 229/2009, aprobarea ca nivelul cheltuielilor aprobate să fie la nivelul celor efectiv realizate, în condițiile în care acestea depășesc plafoanele prevăzute la art.8 aliniatele (1) și (4).

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nu a răspuns la adresa înaintată de RNP Romsilva.

Pentru anul 2021, BVC – ul a fost aprobat prin Ordinul nr. 1622/1176/1267/2021 din 18.10.2021.

Pentru perioada ianuarie 2021 – august 2021, APNCNB avea dreptul să efectueze cheltuieli în limita a 1/12 din cheltuielile totale propuse în proiectul de buget pe anul 2020 și pentru septembrie 2021, în limita a 90% din 1/12 din cheltuielile totale propuse în proiectul de buget pe anul 2021.

Din analiza cheltuielilor efectuate APNCNB, pentru perioada februarie 2021 – august 2021, nu s-a încadrat în limita stabilită de OG 26/2013 depășind cheltuielile cu 245,11 mii lei iar pentru luna septembrie cheltuielile au fost depășite cu 20,6 mii lei.

Criterii:

OG nr 26/2013, cu modificările ulterioare art. 8

Cauza:

Aprobarea cu întârziere a BVC.

Consecință:

Neîncadrându-se în limitele prevăzute de art. 8 alin. (1) și alin. (4) din OG nr. 26/2013, cu modificările și completările ulterioare privind efectuarea cheltuielilor până la aprobarea BVC pentru anul 2021, echipa de inspecție fiscală din cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice Timișoara, în conformitate cu prevederile art.13 alin. (2) din OG nr. 26/2013 a aplicat APNCNB amendă contravențională, în sumă de 3000 lei.

Recomandare de competența Serviciului Ariei Protejate, Educație Forestieră și Păduri UNESCO:

➤ Serviciul Ariei Protejate, Educație Forestieră și Păduri UNESCO va solicita Conducerii Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva efectuarea demersurilor către ordonatorul principal de credite Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, ca până la aprobarea prin HG, respectiv prin Ordin de Ministru, a bugetelor de venituri și cheltuieli, pentru unitățile cu personalitate juridică ale RNP Romsilva prevăzute în anexa nr. 3 la HG nr. 229/2009, ca nivelul cheltuielilor aprobate să fie la nivelul celor efectiv realizate, în condițiile în care acestea depășesc plafoanele prevăzute la art.8 aliniatele (1) și (4).

APN Retezat

Din verificările efectuate s-a constatat că în anii 2019 - 2022, la nivelul **APN Retezat** - autoritate contractantă în contextul reglementărilor în vigoare, s-a fundamentat și aprobat Planul anual de achiziții publice, procedura aplicabilă pentru toate achizițiile fiind cumpărarea directă.

Comitetul Director al APN Retezat a aprobat planuri anuale de achiziții publice care se încadrează în prevederile BVC pentru perioada auditată.

Responsabilul activității de achiziții nu a transmis/notificat în programul SEAP **cumpărările directe (off line)** – cerința prevăzută de art. 46, din HG 395/2016 care aprobă *Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice din 02.06.2016.*

Recomandare:

➤ Trimestrial APN Retezat va transmite în SEAP notificarea cu privire la achizițiile off line, conform art. 46, din HG nr.395/2016.

Constatări:

Potrivit art. 183, alin. (1), lit. a) din CCM aplicabil în perioada 2021 - 2023, conducerea **APN Retezat** a aprobat decontarea contravalorii a 7,5 litri carburant/100 km, pentru distanțele parcurse din localitatea de domiciliu la sediul APN Retezat și retur, o dată pe săptămână, la prețul mediu lunar practicat de stațiile de carburanți. Pentru sumele decontate salariații din cadrul APN Retezat nu au prezentat documente

justificative/bonuri fiscale în original, care să demonstreze efectuarea cheltuielilor pentru întreaga sumă solicitată la decontare.

Nu s-a avut în vedere modificarea adusă de CCM în vigoare, potrivit căreia pentru decontarea navetei săptămânale se solicită documente justificative/bonuri fiscale în original, care să demonstreze efectuarea cheltuielilor pentru întreaga sumă solicitată la decontare, nefiind suficient doar documentul justificativ pentru prețul unitar al carburantului, așa cum prevedea CCM vechi.

Criterii:

CCM 2021 - 2023, art. 183

Consecințe: În opinia echipei de audit sumele achitate nu constituie prejudiciu, aceste cheltuieli au fost efectuate în realitate de către salariați care de altfel se deplasează zilnic la sediul parcului cu mașinile personale, dat fiind faptul că în conformitate cu HGnr 714/2018 se permit astfel de decontări pe baza documentului justificativ pentru preț unitar.

Recomandare:

➤ Pe viitor, decontarea contravalorii a 7,5 litri carburant/100 km, pentru distanțele parcurse din localitatea de domiciliu la sediul APN Retezat și retur, odată pe săptămână, se va face doar după ce toți salariații vor prezenta documente justificative în original, care să demonstreze efectuarea cheltuielilor pentru sumele integrale solicitate.

3. Auditarea activității de implementare a proiectelor, programelor anuale și multianuale și armonizarea cu Planul de Management.

3.1. Identificarea proiectelor și programelor anuale și multianuale în derulare și/sau finalizate în perioada auditată, sursele de finanțare și stadiul implementării la data auditului; Modul de **derulare a proiectelor cu finanțare din fondurilor europene și a altor programe cu finanțare externă și/sau de la bugetul statului, sau alte surse;** **organizarea evidenței contabile distincte a operațiunilor aferente fiecărui proiect/program, cu respectarea reglementărilor contabile și financiare ale finanțatorului, dar și a celor naționale, privind eligibilitatea cheltuielilor, asigurarea auditului cererilor de rambursare.**

Constatări:

APN Defileul Jiului

În perioada auditată nu au fost identificate abordări de proiecte cu finanțare din fonduri europene.

În cadrul APN Defileul Jiului în perioada iulie-august 2020 și august 2022- decembrie 2022 s-au derulat proiecte locale în care administrația parcului era partener astfel:

-proiectul „Educare, conștientizare și monitorizare faună în Parcul Național Defileul Jiului” cu Asociația Dezvoltare Evoluție Parteneriat Bumbești Jiu din care s-au obținut camere de monitorizare faună și aparat GPS în valoare de 4.599,10 lei;

-proiectul „Cunosc sunt pasionat, deci vreau să devin ranger” cu Asociația Dezvoltare Evoluție Parteneriat Bumbești Jiu din care s-au obținut pliante informative, fotografiile pentru diverse expoziții, camere de monitorizare faună și aparat GPS în valoare de 13.000 lei.

Recomandare:

În vederea diversificării activității și dotării administrației parcului cu cele necesare, APN Defileul Jiului va acționa pentru întocmirea și accesarea de proiecte cu finanțare din fonduri europene și armonizarea lor cu Planul de Management ulterior aprobării acestuia.

APN Grădiștea Muncelului Cioclovina

Proiectul “Parcul Natural Grădiștea Muncelului Cioclovina – Povești de ieri și de azi din tărâmul dacilor” a fost implementat de către Asociația de Turism Retezat, în parteneriat cu Administrația Parcului. Proiectul a fost finanțat de către Fundația pentru Parteneriat și MOL România prin programul Spații Verzi, având un buget

total de 22.185 lei. Fondurile primite pentru desfășurarea proiectului sunt administrate exclusiv de către Asociația de Turism Retezat, însă toate materialele realizate prin proiect au revenit administrației parcului, pentru a fi utilizate în cadrul acțiunilor de conștientizare (panouri potecă tematică, carte de povești, materiale de promovare, căsuță de lemn). Din valoarea totală a proiectului, contribuția ATR este de 2.220 lei, suma solicitată finanțatorului fiind de 19.965 lei. Bugetul proiectului a fost gestionat de către solicitant (ATR), toate activitățile prinse în proiect fiind exclusiv în beneficiul parcului.

La momentul întocmirii prezentului raport de audit, proiectul este încheiat, toate activitățile fiind raportate către finanțator la anul 2019. Asociația de Turism Retezat a predat către APNGMC Căsuța de lemn în baza procesului verbal nr. 1/1127 din 02.05.2022 cu o valoare declarată de 6.665 lei, parcul a înregistrat în contul contabil în afara bilanțului 8035 „Stocuri de natura obiectelor de inventar date în folosință” obiectivul, fără valoare.

Criterii:

Ordinul nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate.

Recomandare:

Recomandăm corecția valorii Căsuței de lemn din evidența contabilă a parcului la valoarea declarată în PV de primire predare, adică la 6.665 lei și evidențierea acesteia în contul contabil în afara bilanțului 8038 “Bunuri primite în administrare, concesiune, cu chirie și alte bunuri similare”.

APN Bucegi

S-a constatat faptul că nu a existat un mod unitar de abordare a implementării proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, existând următoarele situații

1. În cazul proiectului *“Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI(CRESFORLIFE)”*, perioada de implementare 01.06.2020 – 31.08.2021, sursă de finanțare, Programul POC, Axa 1, Acțiunea 1.2.3. Parteneriate pentru transfer de cunoștințe, salariații parcului încasează salarii din proiecte, dar sumele respective reduc proporțional fondul de salarii de la RNP-Romsilva, făcându-se economie la fondul de salarii al RNP; aceștia din urmă beneficiază de premii în valoare de 35% calculate la economia de salarii realizată;

2. În cazul proiectului *“Optimizarea managementului vizitatorilor prin completarea infrastructurii de vizitare în Parcul Natural Bucegi – sit Natură 2000”*, perioada de implementare 20.10.2011 – 19.10.2014, sursă de finanțare POS MEDIU APN Bucegi a atras și personal din afara administrației pentru implementarea proiectului, caz în care sumele reprezentând salarii în cadrul proiectului au fost încasate de personalul atras, deși o parte din angajații parcului aveau pregătirea necesară îndeplinirii obiectivelor proiectului, și au participat efectiv la implementarea obiectivelor. În acest ultim caz, de echipamentele achiziționate precum și de cursurile organizate în cadrul proiectului beneficiază echipa externă, în detrimentul echipei proprii, contrar îndeplinirii obiectivului din proiect ce se referă la întărirea capacității de administrație.

Recomandare:

➤ În implementarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, conducerea parcului să aibă în vedere primordial interesele parcului, reînnoirea bazei materiale a administrației parcului ca suport a realizării obiectivelor specifice și stimularea materială a salariaților prin cooptarea acestora în echipele proiectelor.

APN Piatra Craiului

Derularea proiectelor cu finanțare din fonduri externe și/sau de la bugetul statului, sau alte surse, s-a desfășurat cu respectarea cerințelor prezentate în Ghidurile Programelor de finanțare, dovadă fiind încasarea integrală a sumelor solicitate prin Cererile de rambursare.

Pentru fiecare proiect la ANP Piatra Craiului s-a organizat evidența contabilă distinctă a operațiunilor aferente, cu respectarea reglementărilor contabile și financiare ale finanțatorului, dar și a celor naționale, privind eligibilitatea cheltuielilor. Auditul financiar al proiectelor derulate a fost asigurat de entități competente, respectiv auditori financiar sau firme de audit după caz, în baza contractelor încheiate cu acestea.

Evidențiem de asemenea faptul că bunurile imobile și mobile (autoturisme, echipamente electronice, ș.a) achiziționate prin aceste proiecte, sunt bine păstrate și utilizate în activitatea APN Piatra Craiului, cu mențiunea că spațiile de cazare și servitul mesei nu sunt utilizate la capacitate. Aceste spații ar putea asigura dezvoltarea în viitor a activității de silvoturism adresată turiștilor sau cercetătorilor în domeniile ce au legătură cu activitatea APN, dacă decizia va fi luată în acest sens.

Recomandare:

➤ În vederea pregătirii informațiilor necesare deciziei de utilizare a spațiilor existente la sediul APN Piatra Craiului considerăm că este necesară întocmirea unui Plan de afaceri dar și a unui studiu privind fezabilitatea unui astfel de proiect viitor.

APN Balta Mică a Brăilei, APN Cheile Bicazului Hășmaș

Din verificările efectuate s-a constatat faptul că în contabilitate au fost create unități în care s-au înregistrat sumele aferente proiectelor din fonduri nerambursabile provenite din bugetul UE în care **APN BMB** a fost **beneficiar**. În ce privește sumele aferente proiectelor în care **APN BMB** a fost partener, acestea au fost evidențiate în contabilitatea **APN BMB** ca subunitate cu finanțare **LIFE 16NAT/BG/BG00847**.

Recomandări pentru toate APNN:

➤ Având în vedere că parte din salariații **APNN** sunt și angajați în proiectele derulate cu fonduri nerambursabile recomandăm desfășurarea programelor de lucru, fără suprapunerea timpului de lucru și evidențierea corespunzătoare pe pontajele întocmite;

➤ Respectarea Codului Muncii în ceea ce privește perioada de repaus zilnic.

3.2. Cazuri de **corecții financiare impuse de organismele competente în controlul utilizării fondurilor externe; motivarea acestora, persoanele responsabile; sursa de finanțare; acțiuni întreprinse pentru recuperarea sumelor.**

Constatări:

APN Porțile de Fier

În perioada auditată și a implementării proiectului „**Măsuri active de protecție și conservare a biodiversității și peisajului din arealul Parcului Natural Porțile de Fier**” cod **SMIS 2014+117515** s-au efectuat controale cu privire la utilizarea fondurilor externe în derularea proiectului, de către Direcția Regională Infrastructură Craiova Compartimentul Verificare Financiară, atât controale periodice cât și cu ocazia fiecărei cereri de rambursare comunicată APN Porțile de Fier prin notificările transmise în urma verificărilor. Până la data intervenției la fața locului nu s-au constatat cazuri de corecții financiare la acest proiect.

Pentru proiectul „**Crearea unui produs turistic transfrontalier inovativ și integrat între Parcul Natural Vrachanski Balkan și Parcul Natural Porțile de Fier**” cod **ROBG-378** a avut loc un control de prim nivel iar la finalizarea acestui control s-a emis în data de 30.03.2021 de către Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră (BRCT) Călărași „Lista de verificare a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică” precum și „Raportul de control de prim nivel” în care se arată că având în vedere faptul că autoritatea contractantă nu a respectat principiile care guvernează atribuirea contractelor de achiziție publică, stabilite la art.2(2), lit.b și d din Legea 98/2016. Direcția Control de Prim Nivel urmează a aplica măsura administrativă a corecției financiare în procent de 5% din valoarea solicitată la rambursare aferentă contractului de furnizare

nr.70/15.09.2020 încheiat cu General Laser Tochev&Tochev OG. Pentru raportul eMS 7.1 valoarea **corecției** astfel aplicate reprezintă **3.995,61 euro** aferente facturii nr.R1017_0121/07.01.2021.

Recomandare:

➤ Conducerea APN Porțile de Fier va lua măsuri pentru recuperarea corecției financiare aplicate de **3.995,61 euro** fie pe cale juridică sau se va îndrepta asupra salariaților care se fac vinovați de această corecție financiară.

Cu privire la proiectul „**Măsuri de conservare a ecosistemelor de pădure și de zone umede din arealul Parcului Natural Porțile de Fier**” finanțat în cadrul Programului RO02-„**Biodiversitate și servicii ale ecosistemelor**” s-a încheiat Procesul verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr.4240/GLG/09.08.2019 de către Ministerul Mediului, în care se arată că prin corespondența electronică (e-mail) Financial Mechanism Office (FMO) transmite Ministerului Finanțelor Publice- Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern că vor fi rambursate doar cheltuielile aferente activităților 1-3, 7 și 8 din proiect. Urmare deciziei FMO, Operatorul de Program (OP) a transmis adresa nr.151237/MP/12.03.2019 prin care comunică RNP-Romsilva-Administrația Parcului Porțile de Fier faptul că au fost declarate neeligibile cheltuielile aferente activității 5 – Ecologizarea zonelor umede: Ostrov Moldova-Veche, Insula Calinovăț, Divici-Pojejena și Balta Nera-Dunăre, activității 6 – Acțiuni de intervenție rapidă și stoparea fenomenelor de deteriorare a ecosistemelor naturale expuse riscului (incendii, braconaj piscicol), respectiv o cotă parte din cheltuielile declarate la activitatea de management de proiect până la concurența sumei de **824.482,71 lei**.

Se propune recuperarea sumei de 824.482,71 lei care se compune din:

-contribuție din fonduri SEE: 700.810,30 lei-85%;

-contribuție de la bugetul de stat: 123.672,41 lei-15%.

Prin adresa nr.4286/JMC/20.09.2019 APN Porțile de Fier, formulează contestație împotriva Procesului verbal nr.4240/GLG/09.08.2019 emis de Ministerul Mediului. Prin Decizia nr.6071/CA/20.12.2019 a Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, privind soluționarea contestației formulată de către RNP-Romsilva-APN Porțile de Fier, se respinge contestația formulată de RNP-Romsilva-APN Porțile de Fier.

Împotriva Deciziei nr.6071/CA/20.12.2019 a Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, APN Porțile de Fier a formulat acțiune în instanță, care prin Sentința nr.246/2020 a Curții de Apel Craiova Secția Contencios Administrativ și Fiscal respinge cererea formulată de APN Porțile de Fier. S-a formulat și recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție care a fost de asemenea respins.

De menționat că la toate acțiunile formulate în instanță, consultate de echipa de audit intern, s-a constatat lipsa părților, consilierul juridic din cadrul APN Porțile de Fier neprezentându-se în fața instanței pentru susținerea cauzelor care au fost pe rol, trimițând la instanță doar înscrisuri pentru susținerea cauzelor.

Recomandări:

➤ APN Porțile de Fier va efectua demersuri asidue pentru anularea acestei corecții financiare, dacă mai sunt căi de atac, iar în caz de soluție nefavorabilă, conducerea administrației se va îndrepta asupra salariaților care se fac vinovați de această corecție financiară în sumă de **824.482,71 lei**.

➤ Conducerea APN va analiza activitatea consilierului juridic și îndeplinirea de către acesta a responsabilităților din fișa postului, cu asumarea consecințelor în caz de nerealizare.

APN Munții Rodnei

La Proiectul „Măsuri de management conservativ al biodiversității Parcului Național Munții Rodnei” au fost stabilite corecții financiare în valoare de 56.730 lei, motivul corecției fiind nereguli privind contractul de servicii nr. 364/1300/31.05.2011-Asistență cartare, evaluare, monitorizare.

Contractul nr.364/1300/31.05.2015 a fost atribuit prestatorului SC Biota Research & Consulting SRL și prevedea realizarea unui număr total de 7 activități distincte în cadrul proiectului.

Dintre aceste activități, au fost realizate/finalizate în cadrul contractului doar 4, după cum urmează:

2.1.1 Consultanță în vederea întocmirii planurilor de monitorizare;

3.2.1 Curs de instruire privind tehnicile de monitorizare a speciilor și habitatelor comunitare;

1.2.1 Realizarea hărții geologice a PNMR;

1.2.2 Realizarea hărții pedologice, hidrobiologice;

Deși pe parcursul proiectului prestatorul a desfășurat acțiuni și pentru celelalte activități, (2.2.1 Consultanță în monitorizarea unor specii țintă, 1.3.1 Campanii pentru evaluarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar în teren, 1.4.1 Campanii pentru evaluarea stării de conservare a speciilor de interes comunitar în teren), pentru care era prevăzut să prezinte Studii finale, acesta nu a predat rezultatele activităților, astfel încât, la termenul de finalizare a contractului, aceste activități nu au fost recepționate și plătite, contractul fiind rezoluționat prin mediere.

APNMR a încheiat nota de constatare Nr.1019/1300/06.08.2013 privind neîndeplinirea contractului, a notificat prestatorul referitor la acest aspect și a încheiat cu acesta Procesul verbal de mediere nr. 857/08.11.2013, prin care au fost calculate penalități în valoare de 13.265 lei, pe care prestatorul le-a achitat la APNMR.

Prin Procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare emis de MFE DG PIM AM POS Mediu nr. 8246/ 28.05.2015, s-a stabilit că toate cele 4 activități realizate de SC Biota (recepționate și plătite) se consideră neeligibile, concluzionând că nu trebuiau executate decât după realizarea activităților 2.2.1, 1.3.1 și respectiv 1.4.1(- **nefinalizate de către prestatorul SC BIOTA Research and Consulting**) respectiv faptul că nu sunt suficient de relevante sau în concordanță cu cerințele solicitate.

Față de Procesul verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare, APN Munții Rodnei, a depus Contestația nr.1472/1300/02.07.2015, aceasta fiind respinsă prin Decizia AM POS Mediu Bucuresti nr.10990/20.07.2015.

APN Munții Rodnei a achitat suma declarată creanță bugetară în valoare de 56.730 lei (cu TVA inclus), sumă primită de la RNP Romsilva (sold cont 4512) ca împrumut.

APNMR prin consilierul juridic a atacat în Contencios Administrativ solicitând anularea Deciziei AM POS Mediu Bucuresti nr.10990/20.07.2015, a procesului verbal nr.8456/20.05.2015 a Notificării beneficiarului cu privire la finalizarea misiunii de control 8247/08.05.2015 a adresei 7659/18.05.2015 și împotriva tuturor actelor emise în baza procesului verbal de constatare și a notificării solicitând și restituirea tuturor sumelor reținute prin aplicarea corecției financiare în cuantum total de 56.730 lei.

Prin sentința civilă nr.390/2016, dată de Curtea de Apel Cluj Secția Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul civil nr. 1151/33/2016, au fost respinse solicitările APN Munții Rodnei.

S-a formulat recurs, în termenul legal, la Înalta Curte de Casație și Justiție Secția de Contencios Administrativ și Fiscal care, **prin Decizia nr. 994/28 februarie 2019, dată în același dosar, a respins recursul formulat de APN Munții Rodnei și sentința a rămas definitivă.**

Societatea vinovată, SC Biota Research and Consulting SRL, a fost radiată din Registrul Comerțului la data de 15.02.2016 (cf. extras certificat Registrul Comerțului anexat prezentei). Cum procesul civil privind corecțiile financiare aplicate la contractul încheiat cu această societate s-a finalizat doar la data de 28.02.2019, nu a mai existat posibilitatea acționării acesteia în judecată pentru recuperarea sumelor respective.

Recomandare:

➤ Având în vedere prevederile Deciziei nr. 994/28 februarie 2019, emisă de Înalta Curte de Casație și Justiție Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, prin care se stabilește ca vinovat **SC Biota Research and Consulting SRL**, se recomandă efectuarea procedurilor de trecere pe costuri a sumei de 56.730 lei.

3.3. Cereri de finanțare finalizate și transmise sau care urmează a fi transmise către finanțatori, durata proiectelor, suma solicitată și modul de finanțare a cheltuielilor proiectului, inclusiv contribuția beneficiarului - a APNN, prin RNP-Romsilva

Constatări:

APN Buila Vânturărița

La data auditului este întocmită Cererea de finanțare pentru accesarea proiectului *Revizuirea planului de management integrat al Pacului Național Buila Vânturărița, al Siturilor ROSCI0015 – Buila Vânturărița și ROSPA0025 Cozia – Buila Vânturărița, precum și al rezervațiilor naturale incluse în acesta*, vechiul plan de management fiind aprobat prin OMAP nr.1151/24.06.2016, cu o valabilitate de 5 ani.

Conform Contractului de finanțare nr.966/07.02.2022 încheiat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare, și RNP Romsilva – APN Buila Vânturărița RA, în calitate de beneficiar al finanțării, bugetul proiectului este de 8.126.508,09 lei (valoare totală eligibilă), din care 85% valoare eligibilă nerambursabilă din FEDR, și 15% valoare eligibilă nerambursabilă din bugetul național.

În realizarea proiectului s-au făcut până în prezent cheltuieli pentru:

- întocmirea Cererii de finanțare în baza Contractului nr.541/24.05.2021 cu SC M&S Ecoproiect SRL, cu sediul în Cluj-Napoca, pentru prețul de 130.000, 00 lei la care se adaugă TVA;
- servicii de consultanță în domeniul achizițiilor, în baza Contractului nr.3/20. 04.2022 încheiat cu MAGNUM PM SRL cu sediul în București, în valoare totală de 101.000,00 lei la care se adaugă TVA. La data auditului erau înregistrate cheltuieli din acest contract în valoare de 10.100,00 lei.

Evidența contabilă a cheltuielilor aferente proiectului se ține separat, și este evidențiată pe cele două surse, FEDR și BS.

APN Cheile Nerei Beușnița

Pe perioada auditată se derulează Contractul de finanțare Programul Operațional Infrastructură Mare nr. 920/03.02.2022, beneficiar fiind RNP Romsilva APN Cheile Nerei Beușnița.

Titlul Proiectului este „**Îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ din Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița și ariile naturale de interes comunitar și național suprapuse prin revizuirea planului de management integrat**” nr. cod SMIS 2014+142114.

Contractul de finanțare s-a încheiat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare și RNP Romsilva APN Cheile Nerei Beușnița în calitate de beneficiar al finanțării, lider în cadrul parteneriatului cu Asociația WWF România și Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”.

Obiectul contractului de finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AM POIM, pentru implementarea proiectului nr. cod SMIS 2014+142114.

4. Auditarea modului de întocmire și raportare a situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar 2020, 2021 și semestrului I 2022.

4.1. Auditarea modului de asigurare și organizare a evidenței activelor, datoriilor și capitalurilor, cu respectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 actualizat. Întocmirea situațiilor financiare anuale și cuprinderea lor în bilanțul consolidat al RNP- Romsilva.

Constatări:

APN Retezat

Situațiile financiare anuale și semestriale au fost întocmite și transmise, la termen, atât la ANAF cât și la RNP Romsilva pentru cuprinderea lor în bilanțul consolidat.

Arătăm faptul că în anul 2022, potrivit Notei unilaterale de control, încheiată de organele de Inspecție Economico- financiară Hunedoara pentru verificările efectuate (perioada controlată 2016 – 2021), APN

Retezat a fost sancționată cu mai multe avertismente dar și cu o amendă contravențională, aceasta din urmă ca urmare a faptului că în perioada de la începutul anului 2021 și până la data aprobării BVC aferent anului 2021 (ianuarie - septembrie 2021) a fost depășită limita de 1/12 din cheltuielile totale ale anului 2020. Cu toate acestea, după aprobarea BVC aferent anului 2021 APN Retezat s-a încadrat în prevederile BVC aprobat.

Pe de altă parte, în planificarea bugetară APNN-urile trebuie să transmită propunerile BVC încă din luna noiembrie a anului precedent, odată cu propunerile transmise de celelalte unități silvice, fiind necesare pentru elaborarea BVC al RNP Romsilva.

Cauze: Opinia noastră este aceea că starea de fapt prezentată nu este culpa unei persoane. Proiectul de BVC aferent anului 2021 a fost transmis în termen la Serviciul Contabilitate din cadrul centralei RNP Romsilva, iar proiectele de BVC ale parcurilor se transmit spre aprobare după ce se aprobă BVC al RNP Romsilva.

Recomandare:

➤ În opinia echipei de audit astfel de contravenții ar trebui contestate pentru că procesul de aprobare a BVC-urilor nu depinde de APNN.

APN Retezat a înregistrat în contabilitate 3 terenuri proprietate privată, în contul 21111, din care doar 2 sunt intabulate pe RNP Romsilva- APN Retezat R.A., respectiv teren Nucșoara cu valoarea de 5.059,08 lei și teren Ostrovel cu valoarea de 3.767,40 lei.

Interviul acordat echipei de audit în data de 12.10.2022 de către Directorul APN Retezat, relevă următoarele :

Terenul Buta, înregistrat în contabilitate cu valoarea de 19.375,20 lei, este terenul pe care este construit Punctul de informare Buta. Acest teren nu este întabulat încă la Cartea Funciară.

Terenul a fost dobândit în două etape: o parte în 2002 prin donație, o parte în 2004 prin cumpărare, ambele tranzacții încheindu-se cu aceeași persoană. În contractul de donație (CF 1453) scrie că ceea ce se donează este o cotă indiviză. În contractul de vânzare-cumpărare nu scrie nimic de vreo proprietate indiviză. Când APNR a vrut să intabuleze acest teren (suprafața totală, dobândită în urma ambelor tranzacții), de la OCPI ni s-a comunicat că nu se poate face întabularea, deoarece nu s-a făcut dezmembrarea proprietății indivize, astfel ca fiecare proprietar să știe exact unde se găsește partea lui de teren. Între timp lucrurile s-au complicat prin moartea unuia dintre proprietari, iar moștenitorii nu au făcut succesiunea. Deoarece nu există obligație legală de a se face succesiunea între urmașii proprietarului, momentan suntem blocați în demersul nostru privind întabularea acestui teren.

Terenul aferent construcției Punct de informare Brădățel nu este înregistrat în contabilitate și nu este clarificată situația juridică a lui.

În anul 2003, în momentul începerii construcției clădirii Punct de informare Brădățel (autorizație de construcție nr. 22/1930 din 11 iunie 2003, eliberată de Consiliul Județean Hunedoara), terenul respectiv se afla, conform amenajamentului silvic al OS Retezat, în U.a. 17F din UP V Lăpușnic (proprietate publică a statului). Deasemenea, reprezentantul Direcției Silvice Hunedoara – dl. Lucian Stratulat, având funcția de inginer șef – confirmă prin semnătură faptul că terenul respectiv se găsește înscris în Cartea Funciară nr. 383, numărul topografic 3820, 3821. În anul 2013, când APNR a vrut să intabuleze terenul respectiv, expertul topograf Timariu Tiberiu (certificat de autorizare seria RO-HD-F nr. 0047) a constatat că acest teren este intabulat pe Primăria Râu de Mori, pe baza Hotărârii nr. 66/04.06.2003 a Com. jud. pt. stabilirea dreptului de propr. priv. asupra terenurilor, a procesului - verbal de punere în posesie nr. 660/18 din 02.08.2007 și a Titlului de proprietate nr. 20/735 din 08.08.2007. Din analiza documentelor avute la dispoziție și prin măsurători de specialitate, expertul topograf a stabilit că imobilul Punct de informare Brădățel nu este construit pe amplasamentul/terenul din CF nr. 383, ci pe terenul din CF 404N aflat la aproximativ 250 m spre nord (în aval pe cursul Râului Mare) față de CF 383.

Recomandare:

➤ Se vor continua demersurile legale pentru clarificarea situației juridice a terenurilor aflate în patrimoniul public (fond forestier de stat aflat în administrarea DS Hunedoara – alte categorii de folosință) și privat al APN Retezat.

APN Cheile Bicazului Hășmaș

Organizarea evidenței activelor, datoriilor și capitalurilor s-a efectuat potrivit Ordinului MFP nr.1802 din 2014 și cu respectarea prevederilor politicilor contabile în vigoare pentru perioada auditată.

Cu privire la evidența cheltuielilor cu transportul personalului menționăm că acestea se decontează pe baza deconturilor justificative. Faptul că nu s-au acordat avansuri spre decontare a făcut ca sumele platite să fie contabilizate direct în contul contabil 624 – Cheltuieli de transport, cont care cumulează toate sumele acordate personalului angajat al APNCBH, fără să existe o evidență contabilă detaliată a sumelor acordate fiecărui angajat.

Situațiile financiare anuale au fost întocmite și transmise atât la ANAF cât și la RNP-Romsilva pentru cuprinderea lor în bilanțul consolidat.

Recomandare:

➤ În scopul asigurării unei evidențe contabile detaliate, a sumelor acordate cu titlu de avansuri pentru deplasările efectuate în scopul activității APN, se recomandă utilizarea contului de trezorerie 5421- Avansuri de trezorerie, dezvoltat în analitice pentru fiecare angajat.

*4.2. Modul de organizare și desfășurare a activității de **inventariere a elementelor patrimoniale de natura activelor, pasivelor și capitalurilor proprii, a bunurilor primite în administrare/folosință/custodie, cu respectarea procedurilor proprii de inventariere și a OMFP nr. 2.861/ 2009 (pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii); evaluarea/reevaluarea imobilizărilor corporale de natura patrimoniului public și/sau propriu, a celor date în folosință parcurilor prin contractele de comodat. Metodele folosite pentru actualizarea valorii în conformitate cu prevederile fiscale în vigoare.***

Constatări:

APN Cozia nu a reevaluat construcțiile din patrimoniul propriu sau public, existente în inventarul mijloacelor fixe, chiar dacă anii de punere în funcțiune pentru unele dintre acestea au fost 2014, 2015.

Valoarea impozabilă a clădirii, pentru impozite/taxe locale, se actualizează o dată la 5 ani pe baza unui raport de evaluare a clădirii întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării, depus la organul fiscal local până la primul termen de plată din anul de referință. În situația depunerii raportului de evaluare după primul termen de plată din anul de referință acesta produce efecte începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor.

În cazul în care proprietarul clădirii nu a actualizat valoarea impozabilă în ultimii 5 ani anteriori anului de referință, cota impozitului/taxei pe clădiri este de 5%.

Criterii:

OM nr.1802/2014

Ordonanța nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice.

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Recomandări:

- Reevaluarea activelor fixe corporale cu scopul determinării valorii juste a acestora, ținându-se seama de inflație, utilitatea bunului, starea acestuia și de prețul pieței, atunci când valoarea contabilă diferă semnificativ de valoarea justă.
- Pentru a evita aplicarea cotei maxime la calculul impozitului pe cladiri se recomandă actualizarea valorii impozabile în baza unui raport de evaluare.

APN Bucegi

Inventarierea elementelor patrimoniale în perioada auditată s-a făcut în baza deciziilor Directorului General al RNP-Romsilva: Decizia nr.496/24.08.2020, Decizia 505/12.08.2021, privind declanșarea inventarierii la nivelul unităților și subunităților din structura regiei, și a Deciziilor nr. 9/08.09.2020 și nr.13/23.11.2021 a Directorului APN Bucegi.

Imobilizările și stocurile au fost inventariate separat, pe surse de proveniență: surse proprii, fonduri nerambursabile, provenite din anii anteriori.

Inventarierea s-a făcut cu respectarea procedurii *PO – 11.01 – Procedura operativă privind efectuarea inventarierii patrimoniului unităților și subunităților regiei*, ediția 1, nov.2016, revizia 0, în sensul că au fost inventariate separat, și întocmite PV separate, conform modelelor date, pentru imobilizări necorporale, corporale și în curs, obiecte de inventar și echipament de lucru și de protecție, și stocuri de materiale consumabile, disponibilități bănești, alte stocuri.

Centrul de vizitare din localitatea Bușteni, realizat din fonduri europene, înregistrat în cont 101.6 *Patrimoniul public*, nu a fost preluat în inventarul public gestionat de Finanțele Publice.

Soldul contului 10581 *Rezerve din reevaluare* în valoare de 899,57, reprezintă diferențe din reevaluare aferente mijloacelor fixe preluate de la DS Dâmbovița, la data înființării parcului.

Recomandări:

- Conducerea APN Bucegi va lua măsuri în vederea înregistrării Centrului de vizitare, în inventarul public al statului.
- Se va întocmi o situație analitică pentru soldul contului 10581 *Rezerve din reevaluare*.

APN Buila Vânturarîța

Referitor la bunuri luate în comodat, APNBV are preluate de la DS Vâlcea două cabane: Cabana Coliba de Vânătoare, cu o valoare de inventar de 3368,05 lei, și Cabana Comarnici cu o valoare de inventar de 59770,36 lei, aflate în gestiunea a doi rangeri, Zdircea Stelian și respectiv Popescu Viorel. APNBV nu a făcut lucrări de întreținere și reparații, nu sunt identificate activități în PAL în care acestea să fie implicate.

Criterii: Ordin nr.2861/09.10.2009 privind Normele de efectuare a inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii; procedurii *PO – 11.01 – Procedura operativă privind efectuarea inventarierii patrimoniului unităților și subunităților regiei*, ediția 1, nov.2016, revizia 0, Instrucțiunile transmise de regie odată cu Decizia privind inventarierea patrimoniului.

Recomandare:

- Analizarea, în Comitetul Director al APNBV, a situației celor două cabane, astfel încât acestea să fie implicate în activități specifice parcului și în realizarea de venituri, sau în cazul în care nu pot fi efectuate lucrări de întreținere și reparații, acestea să fie redade proprietarului.

APN Munții Măcinului

Inventarierea elementelor patrimoniale în perioada auditată s-a făcut în baza deciziilor Directorului General al RNP-Romsilva: Decizia nr.496/24.08.2020, Decizia 505/12.08.2021, privind declanșarea

inventarierii la nivelul unităților și subunităților din structura regiei, și a Deciziilor nr. 134/28.12.2020 și nr.42/08.09.2021 a Directorului APN M-ții Măcin. Imobilizările și stocurile au fost inventariate separat, pe surse de proveniență: surse proprii, fonduri europene: POS Mediu, POIM, PHARE 2000, GEF/UNDP.

Inventarierea s-a făcut cu respectarea procedurii *PO – 11.01 – Procedura operativă privind efectuarea inventarierii patrimoniului unităților și subunităților regiei*, ediția 1, nov.2016, revizia 0, în sensul că au fost inventariate separat, și întocmite PV separate, conform modelelor date, pentru imobilizări necorporale, corporale și în curs, obiecte de inventar și echipament de lucru și de protecție, și stocuri de materiale consumabile, disponibilități bănești, alte stocuri.

Centrul de vizitare din localitatea Greci, realizat din fonduri europene, înregistrat în cont 101.6 *Patrimoniul public*, nu a fost preluat în inventarul public gestionat de Finanțele Publice.

Recomandare:

➤ Conducerea APN M-ții Măcin va lua măsuri în vederea înregistrării Centrului de vizitare, în inventarul public al statului.

APN Munții Maramureșului

Au fost întocmite Procese verbale de sfârșit de inventariere în care sunt prezentate elementele inventariate conform cerințelor proceselor verbale transmise de RNP - active corporale, obiecte de natura stocurilor.

Cu ocazia inventarierii la 31.12.2021 nu s-au întocmit situații pe parteneri pentru contul 10581 *Rezerve din reevaluare*, deși prezintă sold creditor în sumă de 52.615,46 lei

Criterii:

Ordin nr.2861/09.10.2009 privind Normele de efectuare a inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii; Procedurile interne privind efectuarea inventarierii patrimoniului unităților și subunităților Regiei Naționale a Padurilor-Romsilva.

Recomandare:

➤ Contul 10581- Diferențe din reevaluare va fi definit pe parteneri pentru evidențierea corectă a rezervelor din reevaluare.

4.3. Stadiul implementării sistemului de control intern managerial. *Măsurile transmise prin rapoartele întocmite de auditorii financiari externi – CCR, alte instituții ale statului, inclusiv pentru proiectele finanțate din surse externe.*

Constatări :

Formele de control intern specifice, care se regăsesc în cadrul administrațiilor parcurilor sunt:

- controlul financiar preventiv - realizat de contabilii șefi/juriști ai APNN;
- auditul intern și control financiar de gestiune - realizat de auditorii interni și revizorii din cadrul SAI respectiv CFG - RNP Romsilva;
- controale de natură tehnică impuse de legislația specifică;
- control operativ curent - efectuat de salariații care au astfel de atribuții.

Până în momentul intervenției la fața locului, **APN Apuseni, APN Defileul Jiului, APN Porțile de Fier, APN Vânători Neamț** au emis decizia pentru constituirea grupului de lucru cu atribuții de elaborarea și organizarea sistemului de control intern managerial. S-au întocmit registrele riscurilor pe fiecare compartiment și activitate din cadrul administrației parcurilor. În cadrul auditului precedent au fost formulate 10 recomandări, toate fiind implementate.

În cadrul **APNCB -H** nu există un consilier de etică desemnat prin decizie. Responsabilitățile ce aparțin consilierului de etică au fost preluate de consilierul juridic al APNCB-H fără să aibă o decizie expresă în acest sens.

APN Lunca Mureșului a emis decizia nr. 17 din 20.10.2017 pentru constituirea comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare a implementării sistemului de control intern managerial. Legislația cuprinsă în decizia nu este actualizată (OSGG 400/2015 a fost înlocuit de OSGG 600/2018).

La nivelul **APNLM** nu a fost emisă decizie de numire a Consilierului de etică, dar fișa postului specialistului în domeniul educației ecologice cuprinde atribuții specifice pentru activitatea de etică.

A fost prezentat echipei de audit Registrul riscurilor identificate, actualizat la anul 2021 pe următoarele activități: secretariat-casierie, resurse umane, juridic, contabilitate, inventariere monitorizare specii și habitate, comunicare, educație ecologică și turism, paza și protecție, achiziții publice.

APN Cozia a emis Decizia nr. 21 din 30.12.2016 pentru constituirea comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare a implementării sistemului de control intern managerial. Legislația cuprinsă în decizia amintită nu mai este de actualitate, OSGG 400/2015 a fost înlocuit de OSGG 600/2018.

A fost prezentat auditorului Registrul riscurilor identificate la 01.01.2016, pe următoarele activități: conștientizare, resurse umane, contabilitate, IT, proiecte, SSM și activități desfășurate de biologul parcului.

APN Grădiștea Muncelului-Cioclovina a emis decizia nr. 11 din 16.09.2019 pentru constituirea comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare a implementării sistemului de control intern managerial. Legislația cuprinsă în decizia amintită nu este actualizată (OSGG 400/2015 a fost înlocuit de OSGG 600/2018).

A fost prezentat echipei de audit Registrul riscurilor identificate la 01.01.2019 pe următoarele activități: paza și protecție, resurse umane, juridic, contabilitate, inventariere monitorizare specii și habitate și alte activități desfășurate de biologul parcului.

APN Domogled Valea Cernei

Nu a fost elaborat Programul de dezvoltare a sistemului de control managerial pentru anul 2022, nu a fost completat Chestionarul de autoevaluare pentru anul 2021, nu a fost completat registrul riscurilor pe compartimente.

Echipa de audit intern a constatat că activitatea Comisiei nu este funcțională.

APN Domogled Valea Cernei, APN Cheile Nerei Beușnița, APN Semenice Cheile Carașului nu au elaborat *Regulamentul de organizare și funcționare*.

Conform OSGG nr.600/2018 *„Regulamentul de organizare și funcționare este un instrument de conducere care descrie structura unei entități, prezentând pe diferitele ei componente atribuții, competențe, niveluri de autoritate, responsabilități, mecanisme de relații”*.

La nivelul **APN Bucegi** a fost constituită Comisia de monitorizare a implementării controlului intern managerial prin Decizia nr.01/16.03.2020 a directorului APN Bucegi. Au fost auditate următoarele situații :

- Situația sintetică a rezultatelor autoevaluării la sfârșitul anilor 2021, 2022;
- Situația centralizatoare privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului intern managerial pentru anii 2021, 2022;
- *Raport asupra SCIM* la data de 31.dec.2021, 31.12.2022.

Nu au fost întocmite minute ale ședințelor de lucru.

APN Buila Vânturarița

Registrul Riscurilor a fost elaborat în anul 2017, fiind înregistrat la nr.2122/12.10.2017.

Comisia de monitorizare nu a avut activitate în perioada auditată.

Au fost identificate raportările făcute la sfârșitul anilor 2021-2022, respectiv:

- Situația sintetică a rezultatelor autoevaluării;
- Situația centralizatoare privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului intern managerial;
- Raport asupra SCIM la data de 31.dec.2021;

APN Munții Maramureșului, APN Munții Rodnei, APN Putna Vrancea

La finele anului 2021 nu a fost completat de către salariații centralei parcului, Chestionarul de autoevaluare (anexa 4.1 la OSGG 600/2018).

În această situație, Comisia de monitorizare nu a putut stabili gradul de implementare al standardelor la 31.12.2021.

Registrul riscurilor este înființat dar nu este condus la zi, nu a fost întocmită lista funcțiilor sensibile, respectiv a cazurilor de întrerupere a activității, fapt care implică implementarea parțială a următoarelor standarde:

- Standardul 1- Atribuții, funcții, sarcini;
- Standardul 8- Managementul riscurilor;
- Standardul 11- Continuitatea activității.

În baza minutei încheiate în data de 23.11.2022 de către Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării sistemului de control intern managerial de la nivelul RNP-Romsilva, recomandările formulate în rapoartele de audit însușite de conducerile administrațiilor parcurilor naționale/naturale au fost casate, deoarece atribuțiile și recomandările formulate cu privire la implementarea sistemului de control intern managerial au fost preluate la nivelul RNP-Romsilva.

Constatările și recomandările din prezenta Sintează, fac parte din rapoartele de audit însușite prin semnătură de către responsabili activității auditate, respectiv conducerile APNN și MCCP, pentru implementarea cărora aceștia sunt direct răspunzători.

Unitățile auditate au obligația să întocmească *Programul de acțiune în vederea implementării recomandărilor* și să raporteze Serviciului de Audit Intern, periodic, stadiul de implementare al acestora.

Din partea echipei de audit intern,

Ec. Cătonoiu Anca Eugenia – supervisorul misiunii

Ec. Miha Florian- coordonator misiune

